

PADÁR

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1 Bevezetés, köszöntő

2 A település bemutatása
- 1 Településtörténet, szerkezeti fejlődés
- 2 Általános településkép, településkarakter

3 Örökségünk
- 1 Építészeti, műemléki és régészeti értékek
- 2 Táji és természeti értékek

4 Eltérő karakterű településrészek
Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű településrészek lehatárolása, arculati jellemzők, karakterelemek bemutatása
- 1 Falusias szabálytalan soros karakter – Kossuth Lajos utca északi oldal, Petőfi Sándor utca déli oldal
- 2 Falusias patakmenti soros karakter – Kossuth Lajos utca déli oldal
- 3 Zöldfelületi karakter- Községháza, Imaház közpark, játszótér, sportterület, temető
- 4 Üzemi karakter – Major, gazdasági területek
- 5 Zártkerti karakter – Szőlőhegy
- 6 Külterületi karakter – Erdő, szántó, gyep, víztározó, vizes élőhely

5 A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások
Építészeti útmutató
- Terepalakítás
- Beépítés, tömeg
- Épületek magassága, tető, tetőfelépítmények
- Homlokzatképzés
- Anyaghasználat, színek
- Kerítések, kapuk
- Erkélyek, tornácok, ajtók, ablakok, pincék
- Zöldfelület, kertek

Közterületi útmutató
- Utcák, terek, közparkok, közkertek
- Reklámcélú, információs és hirdető berendezések
- Sajátos építményfajták

6 Jó példák épületek, építészeti részletek, sajátos építményfajták, kerítések, zöldfelületek, reklámfelületek, utcabútorok

7 Impresszum

Kossuth Lajos u.
Kossuth Lajos u.
Kossuth Lajos u.
Kossuth Lajos u.
Kossuth Lajos u.
Kossuth Lajos u.

1

BEVEZETÉS

Azt, hogy a települések az emberi kultúra maradandó lenyomatai, ma már senki nem vitatja. A mi településünk is már az őskor, a római és a népvándorlás idején is lakott volt. A települések azok amelyek megmutatják egy közösség múltját és jelenét, tükrözik a társadalmi és gazdasági berendezkedés és a közösség kultúráját, de hordozzák jövőjét is. Mai címerünk is a település történelméről tanúskodik. A malomkerék az egykoron itt élő emberek mindennapjaira utal. Településünk többször volt lakatlan az évszázadok során, de mindig újra települt jó fekvésének, földjének és természeti környezetének köszönhetően. A természeti adottságokkal és a történelem során örökölt értékekkel az ember építő-szépítő tevékenysége egy sajátos, csak az adott településre jellemző egyedi településkaraktert eredményez.

Ezt a karaktert próbálja bemutatni az elkészült Településképi Arculati Kézikönyv, mely egy olyan szemléletformáló kiadvány ami tájékoztatást nyújt az épített és természeti értékekről, az építészeti hagyományokról, a település arculatának jellemzőiről a helyi lakosság, a döntéshozók, az újonnan betelepülők számára. A kézikönyv a település bemutatásán túl iránymutatást is ad az épített környezet alakítására, a településképhez illeszkedő építészeti elemek és tájhasználat alkalmazására, az épületek, és egyéb épített elemek településképhez való illeszkedését biztosító telepítésére, anyaghasználatára, tömegformálására, homlokzati kialakítására, a közterületek és a zöldfelületek alakítására.

A kézikönyvben szereplő szemléletes ábrák és jó példák ehhez adnak segítséget azzal, hogy – reméljük - mindenki számára érthető módon mutatják be közösségünk környezetalakítással kapcsolatos elvárásait.

Fontos számunkra, hogy megőrizzük értékeinket, hisz unokáinknak is meg szeretnénk mutatni, de a jövő alakítására is nyitottak vagyunk, ezért a kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem bejezett, hanem folyamatosan továbbíródik.

Németh Imre
polgármester

2

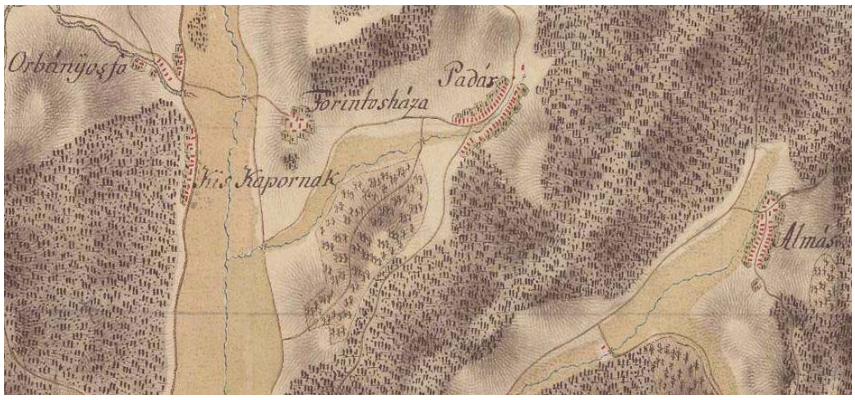
A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

1 TELEPÜLÉSTÖRTÉNET, SZERKEZETI FEJLŐDÉS

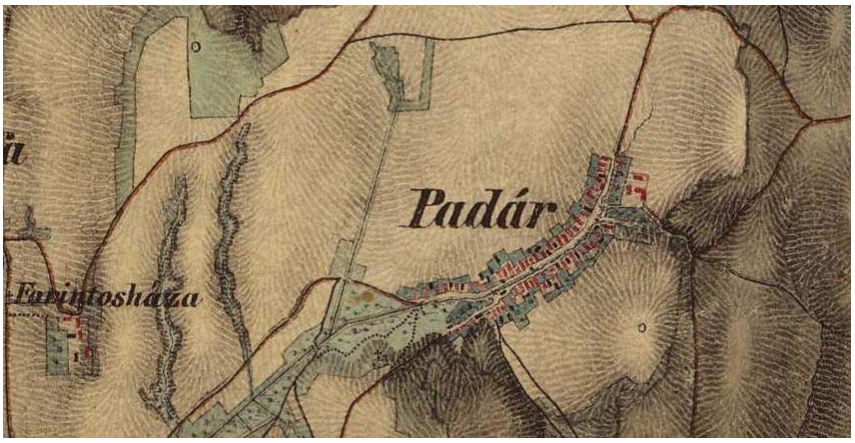
TELEPÜLÉSTÖRTÉNET

A falu egykor a Kapornaki Prépostság birtokai közé tartozott. Vályi András 1797-ben így írt a községről: "Padar, magyar falu Szala Vármegyében, földes Ura a Kapornaki Prépostság, lakosai külömbfélék, fekszik Kapornakhoz közel, mellynek filiája, határja középszerű, földgye meglehetős termékenységű, legelője, fája van, második osztálybéli". (Forrás: Padár – Wikipédia)

Írott forrásokban először csak a XV. század közepén jelent meg Padár. Azonban a régészeti leletek tanúsága alapján a határ már az őskor, a római és a népvándorláskor idején is lakott volt. Egy 1722-es átiratból ismert, hogy 1465-ben Mátyás király a kapornaki apátság kormányzójának ajándékozza több más birokkal együtt Padar possessiot is. Az XVI. században kelt oklevelek tanúsága szerint az egykori településen átfolyó patakon malom állt, melyre a község akkori „Malomffelwld Podar" és a „Podar et Malomfelde" elnevezései is utalnak. A falut 1546-ban a gelsei Pető Péter, majd többször a törökök is feldúlták. Az 1567-es urbáriumban a kapornaki apátság birtokaként a török által felégetett Padar faluban a telkek száma 9 egész és 8 fél volt, sokan ezután kezdték csak újjáépíteni a házukat. A török idők megviselték ezt a környéket is. Még 1690-ben is puszta helyként szerepelt a forrásokban. Később az összeírásokban már részletesebben ismertetik a nagyságát, lakosságát stb.

1. katonai felmérés (1763-1787) (Forrás: http://mapire.eu/hu/)

2. katonai felmérés (1806-1869) (Forrás: http://mapire.eu/hu/)

Anyakönyvei Kapornakon 1736-tól ismertek. Érdekes egy 1763-ban kelt anyag, melyben szerepel egy hamuégető zsidó, aki magas, 160 Ft árendát fizetett. E tevékenység emlékét őrzi a közigazgatási határ délkeleti része, mely ma Hamuházi-tábla néven ismert. 1828-as összeírás alapján Padarban 103 adózó élt. Ekkor a falu területén 28 pozsonyi mérő – ez 2 vékával volt egyenlő és 62,4984 litert tett ki – kapacitású a szántóföld, melyen búzát, rozst és zabot termeltek. Ezenkívül rét és szőlő volt, utóbbi után tizedet és hegyvámot is fizettek. A korcsmáltatás jövedelme 2 Ft volt.

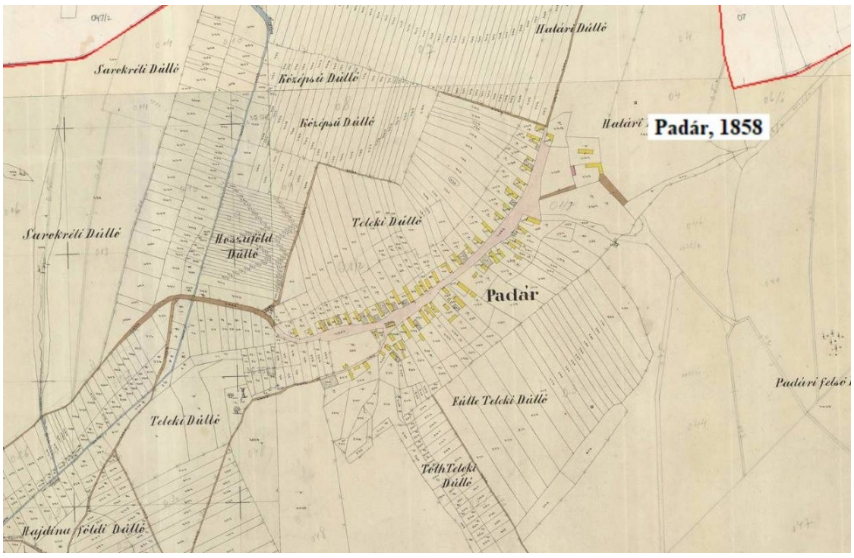
1848-ban alsó elemi iskolát jegyzetek itt fel, 1948-ban egy 5 osztályos katolikus elemi népiskolát. Ez 1969-ben szűnt meg, ma a gyerekek a szomszédos nagykapornaki iskolába járnak.

A II. világháborúban 15 hősi halottat veszített a település. 1950-ben villamosították a falut, 1951-52-ben bekötőutat kapott a 76-os útról. A település lakossága folyamatosan növekedett, a legtöbben 1949-ben éltek itt, 458 fő 88 lakóházban. Ekkor Padár határában külterületi lakott helyként a Szőlőhegyen 53 főt vettek számításba. Ez a szám azóta lecsökkent, napjainkban 131 ember lakik itt.

Padár címere a település történelméről tanúskodik: a mezőgazdasági eszközök a falu XIX-XX. században használatos pecsétjéből kerültek a mai címerbe, a malomkerék is az egykoron itt élő emberek mindennapjaira utal. Harangtornyának stilizált képe a hit, az emberi összefogás szimbóluma, a felett lebegő öt aranycsillag pedig Nepomuki Szent János attribútuma, aki a település védőszentje..

3. katonai felmérés (1869-1887) (Forrás: http://mapire.eu/hu/)

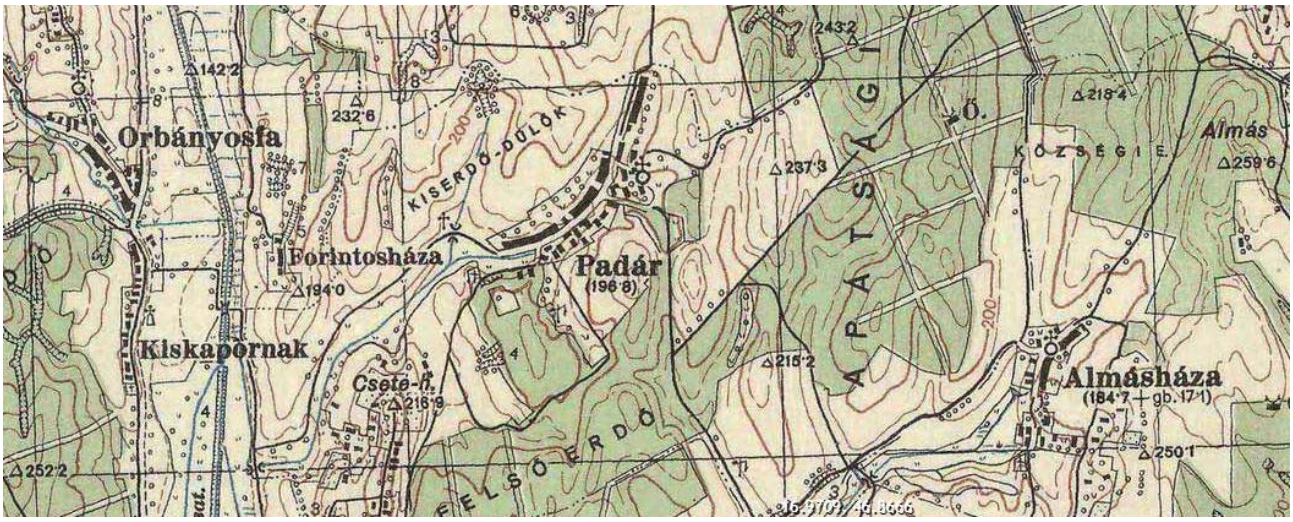
1859-es kataszteri térkép (Forrás: http://mapire.eu/hu/)

SZERKEZETI FEJLŐDÉS

A történeti térképek alapján a település az első katonai térképen (1782-1785) már szerepelt Padár néven. A térképen az úti falu képe jól látszik. Az észak-kelet felől dél-nyugat felé folyó Padári patak két oldalára települt a falu, a patak egyik északi oldalán lévő úttal. A patak vonalát követve délen erdő és szőlőhegy, észak felől szántó területek láthatók. A házak az út mellett fésűs elrendezésben állnak mögöttük a kertekkel. A települést csak Bezeréd és Nagykapornak irányából lehet megközelíteni. A második katonai térképen Nagykapornak és Almásháza között félúton már látható egy út, ami a mai 76-os út felőli bekötőúttal azonos. A község belterülete nem sokat változott, a beépítés fésűs, soros elrendezésű, az észak-keleti településkapuban az uradalmi majorság épületei, a falu végén dél-nyugaton a temető is felismerhető.

A harmadik és negyedik katonai térképen a változás mindössze annyi, hogy az uradalom épületei között a kápolna és a szintvonalak már fel vannak tüntetve. A domborzat és a patak vonalának következménye a község két végén látható Y alakú elágazások. A község a dombvonulat vízmosta völgyébe települt. A Padári patak vizenyős, láppal borított területe a község dél-nyugati határán jelentős, a faluban nem. A kataszteri térképen a telkek felosztása és a beépítés is jól látható a szabálytalan szélességű és vonalú főutca mellett a mai Kossuth Lajos utcán. Az épületek észak-keleti oldalhatáron hosszú keskeny alaprajzzal az utcára merőlegesen állnak, előkerttel vagy anélkül. A házas telek mellett a veteményes, mögötte a szérűskert, szántó területek láthatók. A telkek házas telekre, veteményesre, gyümölcsös és szántó területekre voltak egymás mögött osztva. A szőlőhegy már beépült. A község területének terjeszkedését alapvetően a vízfolyások és a dombok határolták be. A külterületek használata alapvetően nem változott. A község jelenlegi észak-keleti irányú egyoldalas beépítésű terjeszkedése még nem látható a térképeken.

A Kossuth Lajos utca keleti irányú meghosszabbítása a mai Petőfi Sándor utcával az 1941-es katonai felmérés térképén látható, amelyen a szintvonalak pontosítása mellett, a bemért magassági pontok, a nagy erdőtömbök, jelentősebb útfásítások, szakadékos területek, források és a szomszédos települések felé vezető utak, dűlőutak is megfigyelhetők.

Település 1941-es térképen (Forrás: http://mapire.eu/hu/)

2 ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP

Padár község Zala megye középső-északi részén található. A település Zalaegerszeg megyeszékhelytől keletre 18 km-re, a 76-os úttól északra található Vasútja nincs, a település csak közúton, a 76-os út felől a bekötőúton érhető el. Az egyedülálló természeti, táji fekvés – keleti és nyugati völgylejtőinek tengerszint feletti magassága általában 200 m, a keleti területekhez képest a szintkülönbség 100 m körül van

A település és környezete látképét a domborzat, a rajta található természetes növénytakaró, a tájhasználat és az épített környezet határozzák meg.

A község határa földrajzilag a Zalai Dombvidék középtáj „Zalaapáti dombhát" kistájban terül el, azonban nyugati oldalon lenyúlik a Principális völgy kistájba is. Felszíni vizekben nem túl gazdag vidék, a település határát egy vízfolyás érinti. A község határa délnyugati részén ered a Padári patak, és nyugati irányba csörgedezve a Foglár patakba ömlik.

Éghajlata alakításában mediterrán és alpesi hatások érvényesülnek.

A táj növényföldrajzi besorolás szerint a Nyugat-balkáni flóratartomány Zalai flórajárásába tartozik. Leggyakoribb természetes növénytársulásai a patakok mentén sásos rétek, éger lápok, éger-kőris állományok, a domb lábánál gyertyános-kocsányos tölgyesek, amely a dombok középső és felső részén gyertyános-kocsánytalan tölgyesbe, kocsánytalan tölgy elegyes bükkösbe megy át.

Jelentős a vadon élő állatvilág. A nagyvad fajok közül vadgazdálkodás tárgyát képezi a gímszarvas, őz, vaddisznó, apróvad fajok közül a fácán, kisebb mértékben a mezei nyúl és a fogoly. A ragadozók közül él itt a róka, a nyest, a menyét. Sokféle védett énekes madár, ragadozó madár fészkel a vidéken.

A domborzati és talajviszonyok nem túl kedvezőek a mezőgazdasági művelés számára. A külterületi tájhasználatot tekintve a község határának legnagyobb része összefüggő erdővel borított dombvidék (Állami erdő, Felső erdő), illetve dombvidéki zártkert. Szőlőhegyet a délnyugati határrészben találunk, melynek nyugati lejtőinek alján a Padári patak víztározója található. Mezőgazdasági művelést a faluhoz csatlakozó, enyhébb lejtésű, nyugati, illetve keleti területrészén folytatnak. A patak völgyében gyepterületeket, lápréteket találunk. A faluban jelentős volt korábban a legeltető állattartás, juhászat még működik a majorban.

A belterületi tájhasználatára jellemző a közterületi zöldfelületek kis mennyisége. Utcáik a keskeny zöld sáv miatt fásításra nem mindenütt alkalmasak. Ezt részben pótolják a magánházak előkertjei, udvarai, de a Padári patak központtól nyugatra eső szélesebb zöldsávja szépen fásított.

Az Országos Tájképvédelmi Övezetbe tartozik, és a község karakteres megjelenését biztosítja, mint „Kiemelten kezelendő tájképvédelmi terület" gyakorlatilag a község teljes területe, a községhatár déli szegélye kivételével.

Természetvédelmi kategóriák szerinti országos védelem alatt álló terület, valamint Natura 2000 természet megőrzési terület nincsen. A Nemzeti Ökológiai Hálózatba tartozik, mint természet közeli állapotú erdő az ún, Állami erdő, és a Felső erdő, illetve ökológiai folyosó a Padári patak völgye, ahol szintén többféle védett növény található.

A község részben a Padári patak kelet-nyugat irányú völgyében, részben attól északkeletre a laposabb dombhátra települt. A keleti településkapuban a dombra települt régi mezőgazdasági major épületei láthatók a kápolnával és a fa haranglábbal. A községbe érkezve az ősi fő utca, a Kossuth Lajos utca merőlegesen jobbra és balra fordul, a jobb oldali útszakasz vége tovább folytatódik az új építésű Petőfi Sándor utcába. A csatlakozásból indul a Bezeréd felé vezető út. Innen gyönyörű panorámával tárul elénk a szomszéd község.
A község alaprajza a természeti feltételeket, dombokat követi. A belterület jellemzően lakóterület. A község terjeszkedése északi irányban a közigazgatási határ miatt nem lehetséges, nyugati irányban a szakadékos dombok, keleti irányban pedig a vizenyős rétek, láp területek jelentenek akadályt.
A jelenlegi községközpont a bekötőút és a Kossuth Lajos utca csatlakozásának jobb oldalán az ősi településközpontban alakult ki. Itt található a sportpálya, a volt iskolából kialakított imaház, a hősi park az önkormányzat hivatala, vegyes bolt, posta. A temető a Kossuth Lajos utca végén dél-nyugati irányban elágazó út végén található.
A mai településszerkezet jellemzően egy utcás zsákfalu, a természeti adottságokat követő egyszerű szerkezetű település. A jellemzően utcára merőleges hosszú, keskeny szalagtelkeken oromfalas, csonka kontyolt, vagy sátortetős lakóépületek sorakoznak északi oldalhatáron állva, előkerttel, vagy anélkül. A jellemzően földszintes épületek utcára merőleges szimmetrikus nyeregtetővel készültek. A lakóépületek mögött a melléképületek és a házikerti-mezőgazdasági művelésű telekrészek találhatók.
A lakótelkek gondozottak – bár találunk lakatlan épületet is – kerítéssel, növényzettel vannak ellátva. Az épületállomány az új beépítésű keleti területeken és a központ környékén jobb állagú mint a régebbi nyugati belterületi határnál. A Kossuth Lajos és a Petőfi Sándor utca járda és részben útfásítás nélküliek, két oldalt nyílt árkokkal. A zártkertbe vezető és egyéb dűlőutak stabilizált földutak.

3

ÖRÖKSÉGÜNK

1 ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI ÉS RÉGÉSZETI ÉRTÉKEK

HELYI ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK

A kis településen – különösen a településközponttól távolabb - több XX. század elején épült épület maradt fenn még eredeti állapotában, vagy csekély mértékű átalakítással. Az elkészült helyi értékvédelmi kataszter azokat az épületeket, építményeket, vallási emlékeket tartalmazza amelyeket érdemes a településnek védenie. A védelem formajegyei a külső látványra értendők, melyben az alábbi részletek szerepelhetnek: pitvaros, kódis állásos háromosztatú alaprajz, egyszerű nyeregtető bádog szellőző nyílásokkal, cserépfedéssel, tömör tégla falazat, évszámos, két szellőző nyílásos oromfal, különleges homlokzati vakolat architektúra, hat szemes függőleges téglalap alakú ablakok, kifelé nyíló spaletták, arányos szerkezet, épülettömeg, homlokzat. A helyi védelem alatt álló épületetekre vonatkozó legfőbb szabály, hogy ezeket nem lehet elbontani. Felújításukat meghatározott szabályok szerint lehet csak végezni. Annak érdekében, hogy a védett épületek felújítása, átalakítása ne lehetetlenüljön el, fontos rögzíteni, hogy pontosan mi képvisel értéket az adott épület esetében.

Az elkészült örökségvédelmi hatástanulmány alapján a helyi védelem a következőkre terjed ki külön-külön és együttesen:

a.) A helyi egyedi védelem (építmény, műtárgy, tájérték)
H1 - jellel a védelem az építmény (épület, műtárgy, tájérték) teljes tömegére, helyére, szerkezetére, alaprajzára, homlokzatára, színezésére, külső és belső részleteire valamint táj-, kertépítészeti és botanikai értékre vonatkozik.
H2 - jellel az építmény (épület, műtárgy) valamely rész értékére, építészeti elemeire vonatkozik,

b.) A helyi területi védelem (építészeti, természeti, táji)
H3 – jellel a település olyan összefüggő része, amely a jellegzetes településszerkezet (terek, utcák vonalvezetése és beépítettsége) tájkarakter elemek történelmi folyamatosságát képviseli, továbbá olyan településrész, tér, utca, útszakasz vagy temető, ahol jelentős számban találhatók értékes és védendő épületek, szobrok vagy sírjelek, így azok együttest alkotnak.

Helyi védelemre javaslat
1.) H1 jelű védelem

Sorszám	Objektum címe	Objektum megnevezése	Hrsz.	Védelem foka	Védelem leírása
1.	Kossuth Lajos utca (majori út)	Kápolna	81/2	H1	Teljes épület (nyolcszögletű alaprajz, íves fém fedés, szerkezet, homlokzat, belső tér)
2.	Kossuth Lajos utca (majori út)	Fa harangláb	78/2	H1	Teljes műtárgy (fa szerkezet, nyolcszögletű fém toronysisak)
3.	Kossuth Lajos utca 42.	Kőkereszt	18	H1	Teljes műtárgy
4.	Kossuth Lajos utca 56	Nepomuki Szent János szobor	11	H1	Teljes műtárgy (teljes alakos keresztet tartó szent szobor)

Megjegyzés: teljes építmény (alaprajz, szerkezet, homlokzat)

2.) H2 jelű védelem

Sorszám	Objektum címe	Objektum megnevezése	Hrsz.	Védelem foka	Védelem leírása
5.	Kossuth Lajos utca 9.	Lakóépület	80/1	H2	Épület részérték (emeletes, oromfalas, utcával párhuzamos alaprajzú, épület tömeg, homlokzat)
6.	Kossuth Lajos utca (bekötőút)	Istálló	81/10	H2	Épület részérték (L alakú épület tömeg, szerkezet, homlokzat)
7.	Kossuth Lajos utca 21	Lakóépület	95/1	H2	Épület részérték (T alakú utcára merőleges alaprajz , osztópárkányos oromfalas, épület tömeg, homlokzat)
8.	Kossuth Lajos utca 31.	Lakóépület	99	H2	Épület részérték (L alakú, konytyoltépület tömeg, homlokzat, bádog szellőzők, ablakok)
9.	Kossuth Lajos utca 74.	Lakóépület, melléképületek	2	H2	Épület részérték (utcára merőleges, pitvaros, osztópárkányos oromfalas épület tömeg, szerkezet, homlokzat ornamentika)
10.	Kossuth Lajos utca 72.	Lakóépület, nyári konyha, melléképületek	3	H2	Épület részérték (utcára merőleges, pitvaros, osztópárkányos oromfalas épület tömeg, szerekzet, homlokzat ornamentika)
11.	Kossuth Lajos utca 52.	Lakóépület	13.	H2	Épület részérték (utcára merőleges épület tömeg, kontyolt kétablakos homlokzat)
12.	Kossuth Lajos utca 26.	Lakóépület melléképületek	26	H2	Épület részérték (utcára merőleges, pitvaros épület tömeg, szerkezet, kontyolt kétablakos homlokzat)
13.	Kossuth Lajos utca 22.	Lakóépület és melléképületek	28	H2	Épület részérték (utcára merőleges épület tömeg, osztópárkányos oromfal, szerkezet, két ablakos homlokzat ornamentika)
14.	Kossuth Lajos utca 12.	Lakóépület	34	H2	Épület részérték (oromfalas épület tömeg)
15.	Kossuth Lajos utca 10.	Lakóépület	35	H2	Épület részérték (oromfalas épület tömeg)
16.	Kossuth Lajos utca 8.	Lakóépület	36	H2	Épület részérték (oromfalas épület tömeg)
17.	Kossuth Lajos utca 6.	Lakóépület	37	H2	Épület részérték (oromfalas épület tömeg)
18.	Kossuth Lajos utca 4.	Lakóépület	38	H2	Épület részérték (oromfalas épület tömeg)

19.	Petőfi Sándor utca 19.	Lakóépület	63	H2	Épület részérték (Utcávas párhuzamos oromfalas épület tömeg, homlokzat)
20.	Kossuth Lajos utca	Lakóépület		H2	Épület részérték (épület tömeg, homlokzat)

3.) H3 jelű védelem

Sorszám	Objektum címe	Objektum megnevezése	Hrsz.	Védelem foka	Védelem leírása
21.	Kossuth Lajos utca vége 039/1 út mellett	Temető	038	H3	Temető területe, sírkövek, növényzet, sírkeresztek, ravatalozó épület, növényzet

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17

18

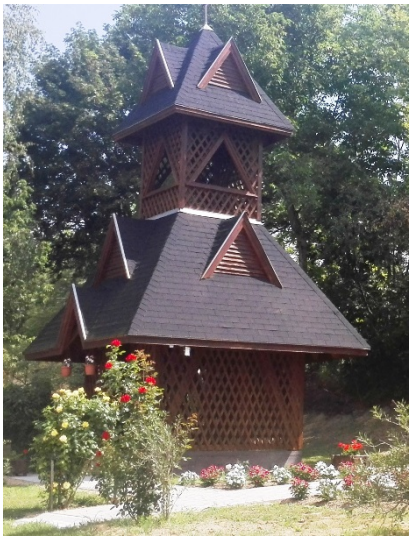

19

20

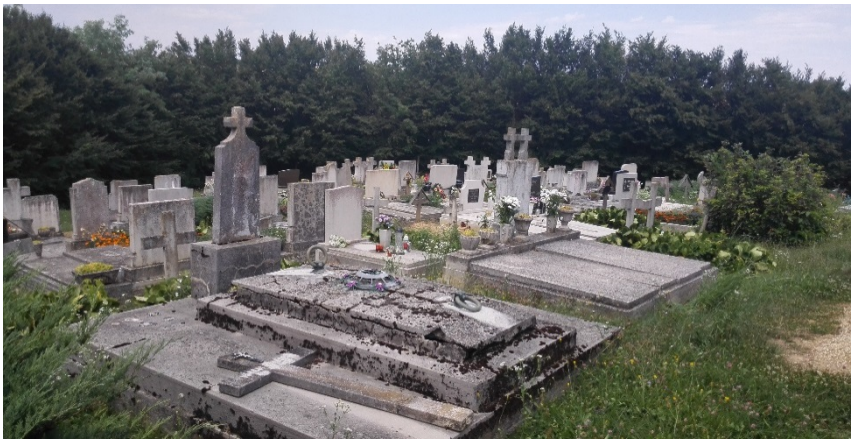
21

MŰEMLÉKI ÉRTÉKEK

A községben műemléki védettségű építészeti érték nem található.

RÉGÉSZETI ÉRTÉKEK

A szép földrajzi környezetben fekvő Padár területe Zala megye régészeti szempontból jól kutatott részei közé tartozik. A közhiteles lelőhely nyilvántartás, a múzeumi adattár és a szakirodalom alapján itt 9 régészeti lelőhely található. Ezek elsősorban terepbejárások során váltak ismertté, a mezőgazdasági művelés által megbolygatott felszínen talált leletek utalnak az egykor itt élt emberekre. A hajdani településnyomok zömében patakok menti domboldalakban fekszenek, így a Padár domborzati képét meghatározó Padári-patak és a Bezeréddel közös határt jelentő Sár-patak mentén, valamint a Kellő-patak fölött emelkedő Hamuházi-dűlő területén. A régészeti leletek tanúsága alapján határát már az őskor idején lakták több helyen is. A legrégebbi telepnyomok a késő újkőkor idejéből (lengyeli kultúra) valók, majd ezt követően a rézkorból (Balaton-Lasinja kultúra). A római időkből két lelőhely, a népvándorlás korából egy ismert. A középkor idején ismét növekszik az itt létrejött kisebb települések száma.

Padár közigazgatási területén eddig nem folyt még régészeti feltárás. A Nagykapornakkal közös határban, a 76-os számú főút mellett épített Padári buszmegállók területén azonban az 1980-as évek közepén Horváth László András régész két nagyméretű rézkori gödröt tárt fel, nagy mennyiségű leletanyaggal. Az ástatás eredményeit a Zalai Múzeum 3. kötetében publikálta. Ezen lelőhelyen zajlott leletmentés 2010-ben Tokai Zita Mária vezetésével, mikor a 76-os útszélesítéshez kapcsolódó földmunkák újabb jelenségeket bolygattak meg.

Padár területén ismert régészeti lelőhelyek részletes adatai:

Lelőhely neve: Padár – Hajdinaföldi-dűlő
Nyilvántartási azonosító: 34489
Kor, jelleg: rézkori, római kori és középkori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a temetőtől DK-re, a Padári-pataktól D-re emelkedő Hajdina-föld Ny-i domboldalában terül el.
EOV koordináták: 494300, 168737
Érintett terület: Padár 040/1, 040/2, 040/3, 040/4, 040/6, 043 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1994-ben és 1996-ban Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás
Megjegyzés: A közhiteles lelőhely nyilvántartásban ez tévesen Kajdicsaföldi-dűlő néven, és rossz földrajzi helyen szerepel. A Göcseji Múzeum adattári adatai alapján ez korrigálva, a valós néven és helyen lett feltüntetve.

Lelőhely neve: Padár – Polgár-telek
Nyilvántartási azonosító: 34495
Kor, jelleg: őskori és török kori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a belterülettől Ny-ra, a Padári-patak és egy kis árok által közrezárt domb DNy-i oldalában terül el.
EOV koordináták: 494427, 169394
Érintett terület: Padár 02/1 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1996-ban Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

Lelőhely neve*: Padár – Hársas-tábla*
Nyilvántartási azonosító: 34485
Kor, jelleg: őskori és középkori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a határ Ny-i részén, a Foglár-csatorna és a Padári-patak között emelkedő Hársas-tábla DK-i részén, a Padári-patakra felé lejtő domboldalban terül el.
EOV koordináták: 493456, 168496
Érintett terület: Padár 013 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1994-ben Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

Lelőhely neve*: Padár – Cigány-domb*
Nyilvántartási azonosító: 34430
Kor, jelleg: középkori és újkori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a belterülettől D-re, a Cigány-domb Ny-i domboldalában terül el.
EOV koordináták: 494890, 169026
Érintett terület: Padár 080/1, 081, 082, 107, 108, 109 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1994-ben Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

Lelőhely neve*: Padár – Hamuházi-tábla*
Nyilvántartási azonosító: 34487
Kor, jelleg: rézkori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a határ D-i részén, a Padárba vezető bekötőút mellett emelkedő Hamuházi-tábla Ny-i domboldalában terül el.
EOV koordináták: 495861, 168042
Érintett terület: Padár 088/1 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1994-ben Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

Lelőhely neve*: Padár – Hamuházi-tábla II.*
Nyilvántartási azonosító: 34488
Kor, jelleg: őskori és középkori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a határ D-i részén, a Hamuházi-tábla K-i felén, az Almásházára vezető dűlőúttól É-ra emelkedő domboldalban terül el.
EOV koordináták: 496525, 168231
Érintett terület: Padár 090/1 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1994-ben Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

Lelőhely neve*: Padár – Sarokréti-dűlő*
Nyilvántartási azonosító: 34496
Kor, jelleg: újkőkori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a belterülettől Ny-ra, a Sarokréti-dűlő D-i részén, a domboldalban, a Padári-patak É-i partjától mintegy 150 m-re terül el.
EOV koordináták: 494070, 169248
Érintett terület: Padár 02/1 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1996-ban Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

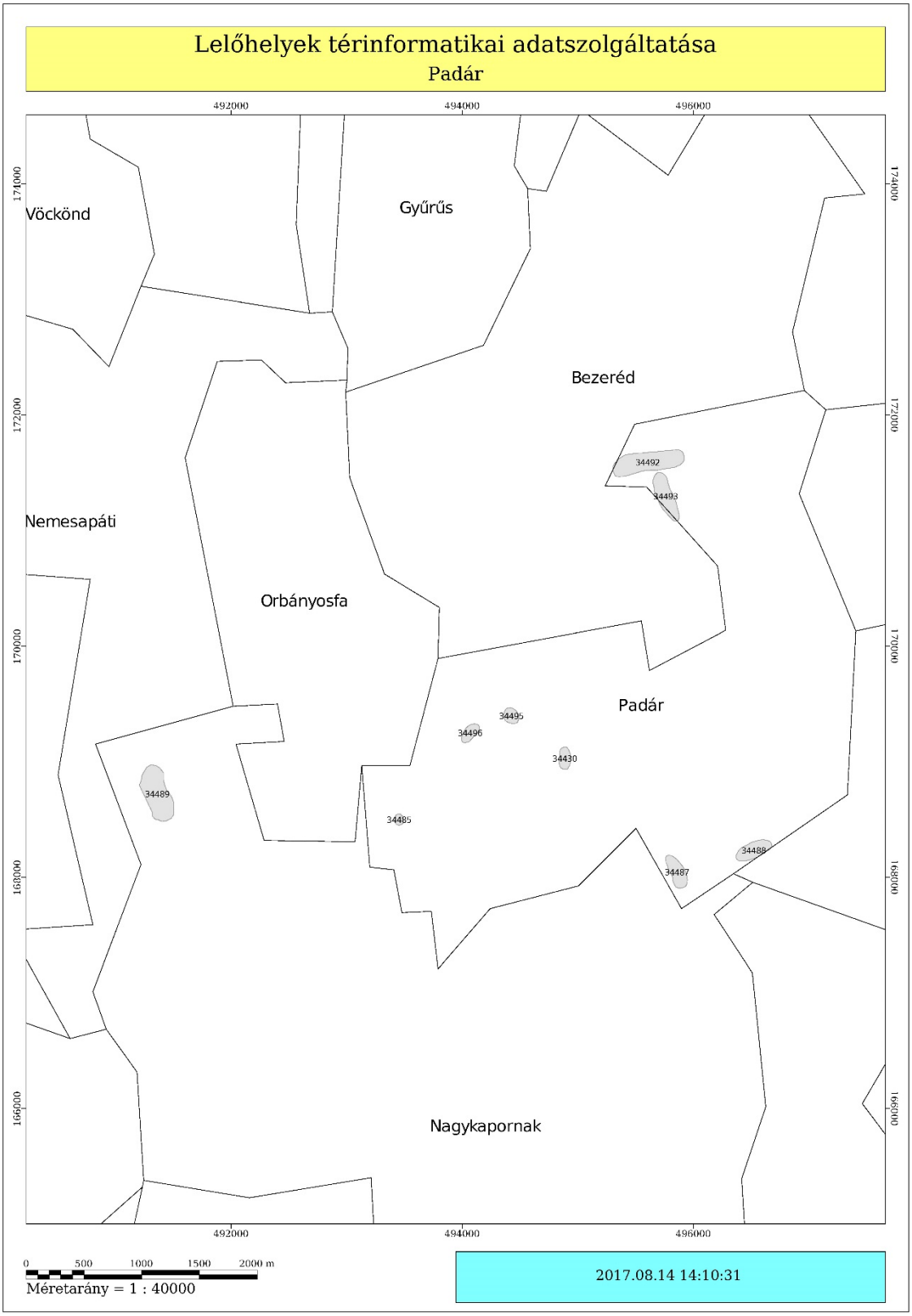
Lelőhely neve: Padár – Malomföldi-dűlő
Nyilvántartási azonosító: 34492
Kor, jelleg: újkőkori (lengyeli kultúra) és középkori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a határ É-i részén, Bezeréd belterületétől K-re, a Malomföldi-dűlő É-i részén, a Sár-patak két ága között emelkedő dombon terül el.
EOV koordináták: 495607, 171589
Érintett terület: Padár 100/1, 100/2, 100/3 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1997-ben Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

Lelőhely neve: Padár – Malomföldi-dűlő II.
Nyilvántartási azonosító: 34492
Kor, jelleg: őskori, római kori és népvándorlás kori telep
Elhelyezkedés: A lelőhely a határ É-i részén, Bezeréd belterületétől K-re, a Malomföldi-dűlő Ny-i részén, a Sár-patak K-i partján emelkedő domboldalban terül el.
EOV koordináták: 495607, 171589
Érintett terület: Padár 100/3, 101 hrsz
Régészeti tevékenység: terepbejárás 1997-ben Horváth László András vezetésével
Veszélyeztetettség: mezőgazdasági talajművelés, bolygatás

Régészeti érdekű területek az egykori és mai vízfolyások és nagyobb árkok mentén fekvő lankás domboldalak területe.

Nyilvántartott régészeti lelőhely és környezete a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása alapján:

azonosító	megye	település	lelőhelyszám	név	védelem	HRSZ
34489	Zala	Padár	1	Kajdicsaföldi- dűlő	szakmai	021
34495	Zala	Padár	2	Polgár- telek	szakmai	02/1
34485	Zala	Padár	3	Hársas- tábla	szakmai	013
34430	Zala	Padár	4	Cigány- domb	szakmai	109, 108, 107, 080/1, 081, 082
34487	Zala	Padár	5	Hamuházi- tábla	szakmai	088/1
34488	Zala	Padár	6	Hamuházi- tábla II.	szakmai	090/1
34496	Zala	Padár	7	Sarokréti- dűlő	szakmai	02/1
34492	Zala	Padár	8	Malomföldi- dűlő	szakmai	0100/3, 0100/2, 0100/1
34493	Zala	Padár	9	Malomföldi- dűlő II.	szakmai	0100/3, 0101

Lelőhelyek térinformatikai adatszolgáltatása
Padár
492000
494000
496000
174000
172000
170000
168000
166000
Vöckönd
Gyűrűs
Bezeréd
Nemesapáti
Orbányosfa
Padár
Nagykapornak
34492
34493
34495
34496
34430
34489
34485
34488
34487
0 500 1000 1500 2000 m
Méretarány = 1 : 40000
2017.08.14 14:10:31

1 TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

A község közigazgatási területe nem érintett a Balaton-felvidéki Nemzeti Park (továbbiakban: BFNP) védett természeti területe, vagy egyéb országos védelem alatt álló terület, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület által és egyéb országos jelentőségű védett természeti terület – forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár – előfordulása a közigazgatási területen nem ismert.

Tervezett természeti területnek minősül az erdő, gyep, nádas művelési ágú termőföld, a művelés alól kivettként nyilvántartott földterület, ha nem építmény elhelyezésére szolgál, vagy ha jogerősen jóváhagyott bányászati műszaki üzemi terv alapján nem áll bányaművelés alatt és a mező- és erdőgazdasági hasznosításra alkalmatlan földterület. A közigazgatási terület fenti feltételeknek megfelelő területeit tervezett természeti területekként kell kezelni és kiemelt figyelmet kell fordítani a tájkép, a természetes életközösségek (növénytársulások) és élőhelyek megóvására.
Természetközeli területekként kell kezelni a mocsár, a nádas és a sziklás területeket is, melyeken épületet elhelyezni nem szabad. Érzékeny természeti területek és magas természeti értékű területek a község közigazgatási területét nem érintik.

Padár közigazgatási területe nem érintett az európai közösségi jelentőségű Natura 2000 természetvédelmi rendeltetésű területe által.

A község közigazgatási területét az országos ökológiai hálózat övezetei közül az ökológiai folyosó övezete érinti. A község közigazgatási területére nem készült felmérés az egyedi tájértékek vonatkozásában. A település területe érintett az OTRT és ZMTRT által lehatárolt "tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek" övezettel.

A településkép védelme szempontjából kiemelt területek közül a település közigazgatási területét az alábbi félkövér betűvel kiemelt területek érintik melyeket településképi szempontból meghatározó területekként szükséges kezelni.

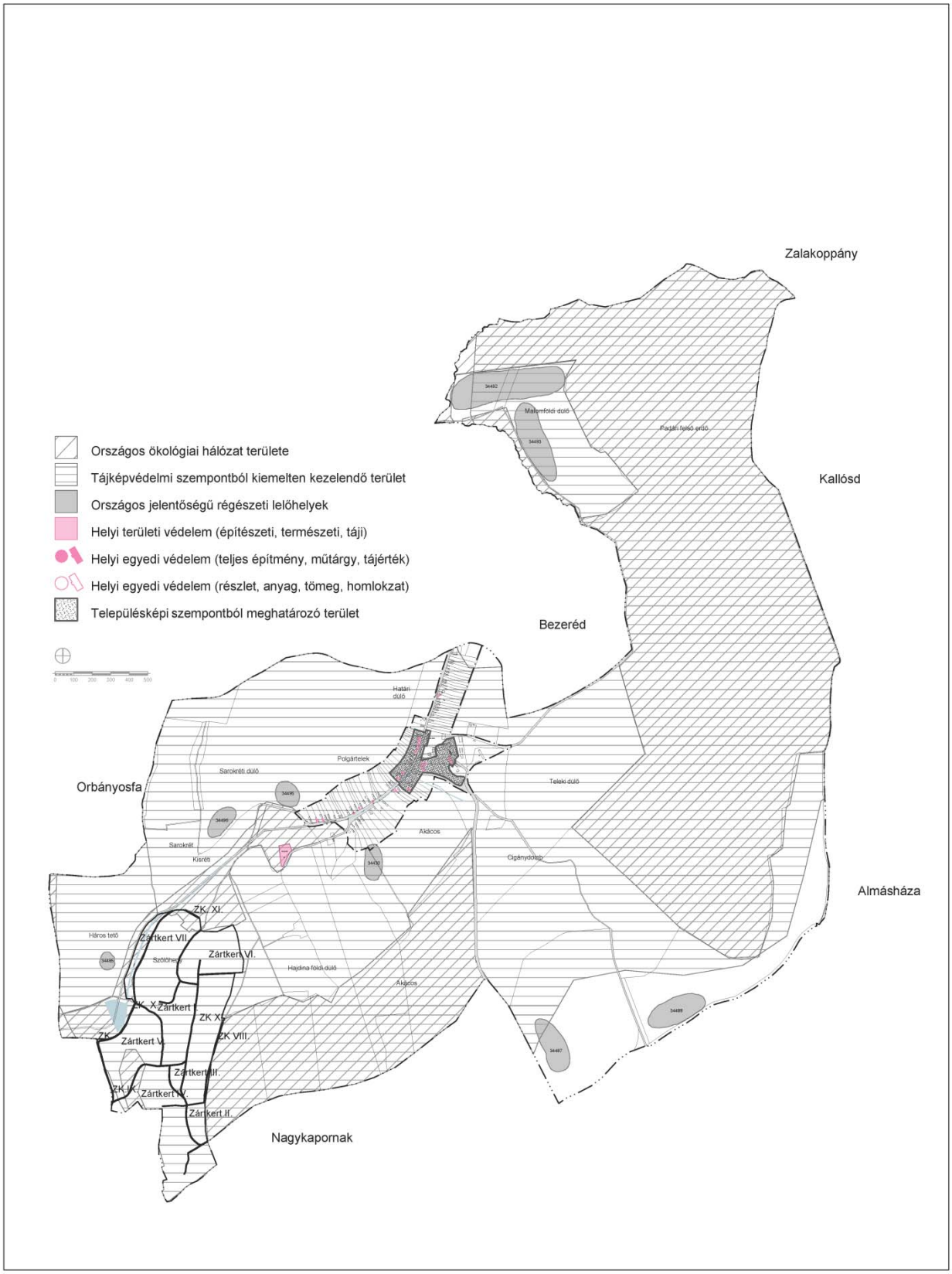
1. a világörökségi helyszín területe és védőövezetének területe;
2. a műemlék területe és a műemléki jelentőségű terület, a műemléki környezet területe;
3. a történelmi emlékhely és a nemzeti emlékhely, kiemelt nemzeti emlékhely;
4. a történeti kert és a történeti táj területe;
5. **a védett temető területe;**
6. a régészeti érdekű terület és a régészeti lelőhely területe;
7. **a helyi jelentőségű védett érték területe;**
8. a NATURA 2000 terület, a nemzeti park területe, a tájvédelmi körzet területe, az országos jelentőségű természetvédelmi terület, a fokozottan védett természetvédelmi terület, az országos ökológiai hálózat magterülete és **ökológiai folyosó területe;**
9. **a tájképvédelmi terület,** az egyedi tájérték területe;
10. a helyi jelentőségű természetvédelmi terület és a védett természeti érték.

A fenti területeken reklámhordozó és reklám – jogszabályban meghatározott kivétellel – nem helyezhető el.

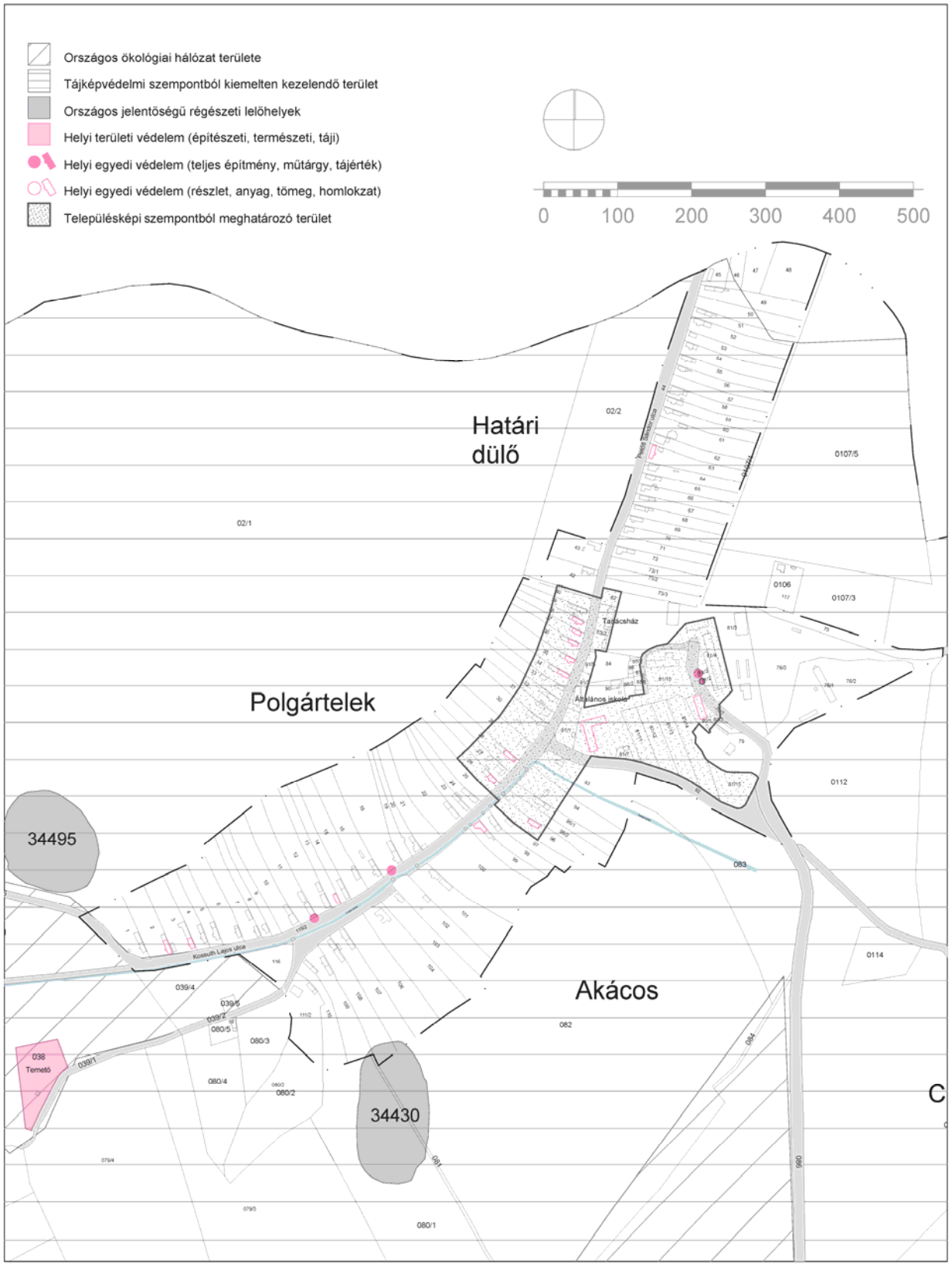
HELYI TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Helyi védelemre javasolt természeti érték nem található a község közigazgatási területén.

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK KÖZIGAZGATÁSI HATÁRON BELÜL

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK BELTERÜLETEN

4

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP

Egy település esetében a karakter szó a település egészének az érzékelhető megjelenési formáját jelenti. Azt a képet amelyet a külső szemlélő a település felé és oda megérkezve befogad, ami megmarad a településre emlékezve később is. A települést a 76-os út felől a viszonylag kis forgalmú 73217 számú kanyargós bekötőúttal közelíthetjük meg, mely eleinte jobbra-balra emelkedő dombok között művelt szántó majd részben erdős területen halad.

A község keleti kapujához érkezve az út és a látvány is szétnyílik, feltárul a település, előttünk a magas művelt domb alatt sorakozó házaival.

A jobbra forduló emelkedő útszakasz a sárga színű kétszintes házzal az oldalán a majorhoz, a balra forduló a lejtős kanyarral a település fő utcájába a Kossuth Lajos utcába torkollik.

Ha jobbra nézünk a gerincen a major épületeit mutatja a távolban.

Balról az erdő lábánál már rácsodálkozhatunk a nyugodt falusi utcaképre, az oldalhatáronálló oromfalas lakóházakra mögöttük egy sorban a gazdasági épületek sokaságával. A völgyi falu a dombok találkozásában kialakuló patakvölgy két oldalára települt. Az ősi településmag és gyakorlatilag a mai falu is a bekötőútra merőleges útcsatlakozás jobb és bal irányú folytatásában a helyezkedik el, ehhez csatlakozik a keleti irányú bővítéssel egy lakótömb.

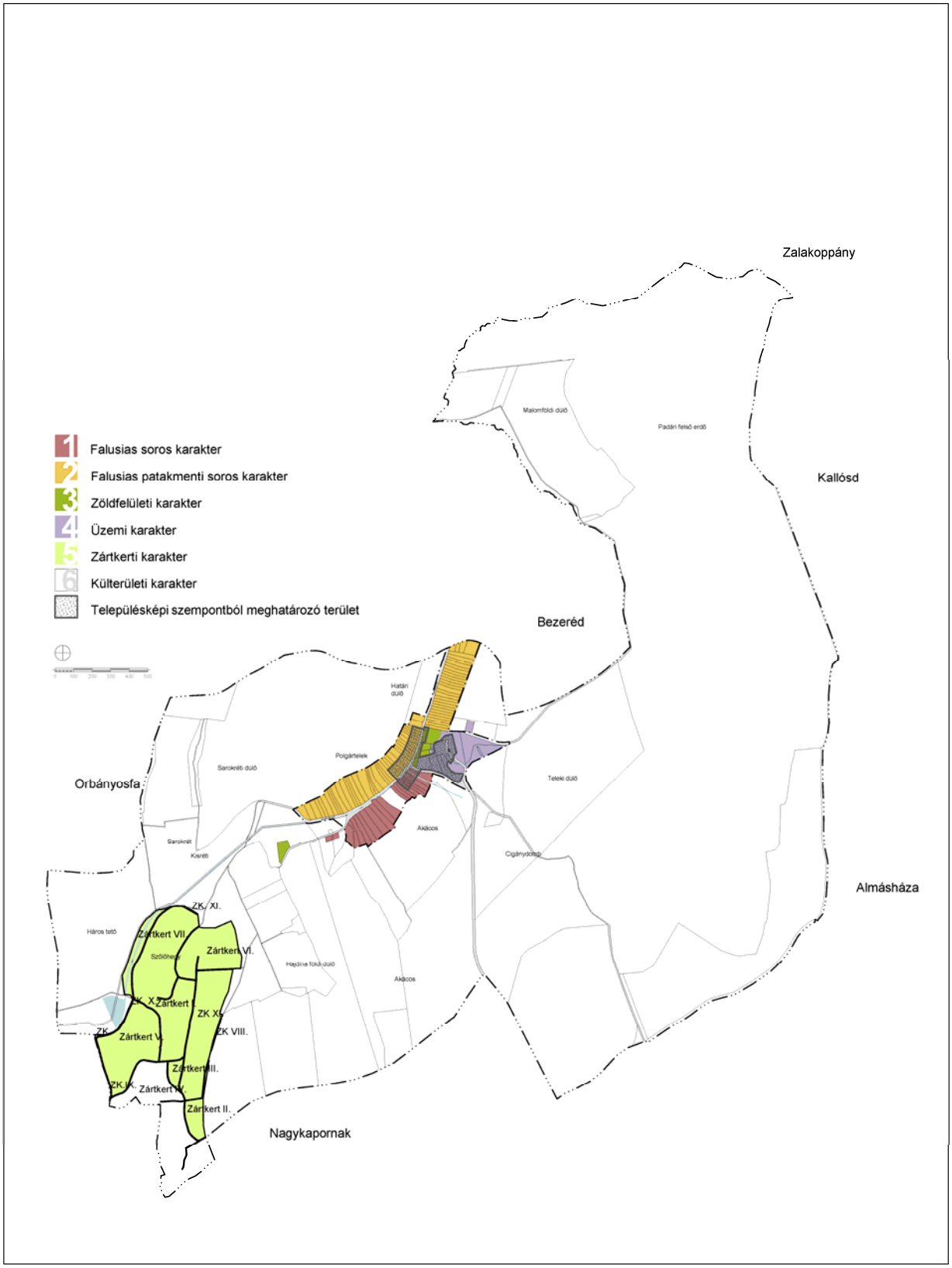
A településen a jellemző beépítés és épületállomány oldalhatáron álló lakóépületekből áll. Az épületállomány magán hordozza az építésük idejének formajegyeit és funkcióit. A földszintes házak az útcsatlakozásban kialakult központ körül átépültek, garázzsal, fedett terasszal bővültek, homlokzatuk színesedett. A községben azonban a major épületein kívül mindössze két tetőtér beépítéses és egy emeletes épületet találunk. A falura a földszintes, keskeny hosszú, északi oldalhatártól kb. 60 cm csurgó eresz távolságra épített, egy oldalra sorolt, utcára merőleges szimmetrikus gerincű, cseréptetős épületek a jellemzők. A falu végén igazi kincsekre is bukkanhatunk (sajnos elég romos állapotban).

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK LEHATÁROLÁSA, ARCULATI JELLEMZŐK BEMUTATÁSA

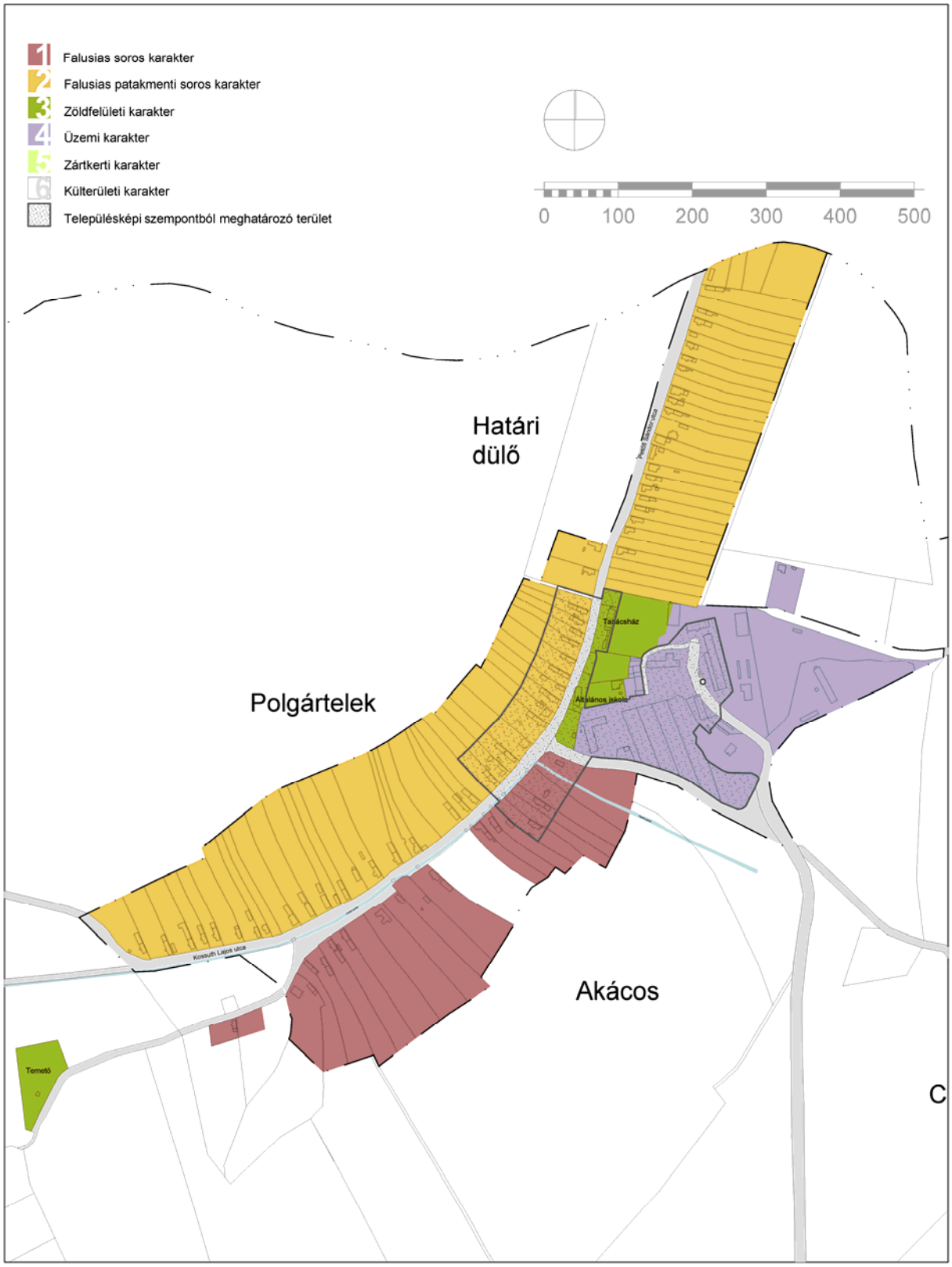
A településen egy településképileg meghatározó területet határoltunk le a volt major épületeit, a haranglábbal és kápolnával előttük a hatalmas gyepfelülettel valamint a községközpontot a szemben lévő beépítéssel a Kossuth utca 4-26. házszámig a páros oldalon és a 17-21-ig a páratlan oldalon. A térkép szerint az utca két oldalán a telkek kb. 50 m-es mély sávja kerül bele a településképileg meghatározó területbe. Ezen az útszakaszon találjuk a község helyi védelemre javasolt épületeit és védendő utcaképét.

A településen hat településképi szempontból eltérő karakterű terület határolható le azzal, hogy a belterületen a morfológiai adottságok, a telkek méretei, beépítése, használata az ember alkotta létesítményekkel, utakkal, a csatlakozó zöldfelületekkel együtt alakította a karaktert.

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK ÉS TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA KÖZIGAZGATÁSI HATÁRON BELÜL

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK ÉS TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA BELTERÜLETEN

1 FALUSIAS SZABÁLYTALAN SOROS KARAKTER

KOSSUTH LAJOS UTCA ÉSZAKI PÁROS OLDAL, PETŐFI SÁNDOR UTCA DÉLI OLDAL

Az ősi településmag völgyi, utcás szerkezetét és terjeszkedését a természeti adottságok határozták meg. A Kossuth Lajos utca a történeti térképekhez képest nem sokat változott, sem a közterület kialakításában, sem telekszerkezetében, sem beépítési módjában, a változást a településközpont intézményei és parkja jelenti. A viszonylag sík völgyi részen a hosszú keskeny telkeken a lakóépületek a telken jellemzően észak-keleti oldalhatárral épültek változó méretű előkerttel A lakóépületek mögött sorolódnak a melléképületek, nyári konyha, pajta, istálló melyek használata a központ körül az állattartás csökkenésével változott, sorra átépülnek. Az épületek között még találunk két vagy három osztatú, jó arányú T vagy L alaprajzot, utcára merőleges, vagy párhuzamos gerincű szimmetrikus nyeregtetővel, hagyományos cserépfedéssel, oromfalon egy vagy két ablakkal, szellőző lyukkal.

A települési utcakép vegyes, de a védelemre javasolt épületek is ebben a településrészben találhatók. A központtal szemben lévő oromfalas épületek egységes utcaképe, tömege védelemre javasolt.

Az épületek jellemzően földszintesek, homlokzatuk a pasztelles földszínekhez képest színesedtek. Az előkertek telken belül el vannak kerítve, hogy ne tegyenek kárt a virágos kertben (a baromfit az oldalkertre néha kiengedték). A kerítések lábazatos áttört kivitelben készültek a községben található típusoknak megfelelően, a központban igényesebb máshol drótfonatos kivitelben. Az homlokzatoknál megjelenik az ablaksáv vízszintes irányú kiemelése ornamentikával, vagy eltérő színezéssel. Az oldalbejáratok, a verandák beépültek, ahol nem ott előtetővel fedettek.

A község nyugati belterületi határán a széles telken a nyári konyha a lakóházzal szemben áll, mellette csurgó eresznyi távolságban a szomszédos lakóház. Ez a szélesebb telkek beépítésére korábban is jellemző lehetett. A lakóépületek mögötti telekrészeken a házikerti-mezőgazdasági művelés is megtalálható.

2 FALUSIAS PATAKMENTI SOROS KARAKTER

KOSSUTH LAJOS UTCA DÉLI PÁRATLAN OLDAL

A falusias patakmenti karakterre jellemző, hogy az épületek a patak és az utca vonalától nagyobb és szabálytalan távolságban és elrendezésben helyezkednek el a keskeny vagy széles, de hosszú telkeken, ami a történeti térképeken is látszik és a patak időszakos kiöntésével magyarázható. A karaktert a Kossuth Lajos utca páratlan dél-keleti oldalának beépítése tükrözi. A patak miatt az utca egyébként is a belterületi határ felé fokozatosan szélesedik, az épületek a közút csatlakozásában különösen távol kerültek az utcai telekhatártól a magasabban fekvő domboldalra.
A telkek – mint a községben máshol is – fa, vagy fém oszlopok közötti drótfonatos, vagy acél pálcás egyszerű kerítéssel vannak határolva alacsony lábazattal, vagy anélkül. Az előkertek sokkal mélyebbek, ezáltal nemcsak virágos növényekkel, hanem veteménnyel hasznosítottak, telken belül is kerítéssel határoltak. A kertek rendezettek, a kertvégek gyümölcsfákkal vannak beültetve. A beépítés jellemzően oldalhatáron álló, a lakóépületek mögött sorakozó melléképületekkel. A kevés épület között egy hajlított ház és egy T alakú oromfalas hosszúház említhető védelemre érdemesnek.

A megmaradt régi házak formája, alaprajza, homlokzata, tetőfedése a faluban található típusok. A szélesedő közterületen az útburkolat és a telekhatár között széles mély árok húzódik, nagy hidakkal a telkek felé. A temető felé vezető újcsatlakozás körüli új utca szakaszon találjuk az egyik tetőtér beépítéses épületet, de egy szépen felújított régi házat is.

3 ZÖLDFELÜLETI KARAKTER

KÖZSÉGHÁZA, IMAHÁZ KÖZPARK, JÁTSZÓTÉR, SPORTTERÜLET, TEMETŐ

Zöldfelületi karakterbe sorolt a községháza és az imaház környéke a hősi parkkal és a sportpályával az épületek előtt lévő parkosított zöldfelülettel. A Petőfi Sándor utca fél oldalas beépítésével szemben a páratlan oldalon a magas rézsű fenyősora, a Kossuth Lajos utcán a belterületi határig a páros oldalon idős fásítás alkot szép fasorokat, a házak előtt az élő sövény kerítés alkot térfalat.

A sportpálya mellet fasorként, a községháza előtt és a hősi parkban faegyedként ültetett nyírfák teszik szebbé a környezetet. A hősi parkban az I. és II. világháborús emlékmű, a faszerkezetű tetővel védett egyházi emlék és a tűzoltó lajtos kocsi adja az út mentén lévő keskeny közpart berendezését. A növényzet a major felé a látványt eltakarja.

A temető és a ravatalozó a hagyományos dombra települt falusi temető képét mutatja. Sok a régi sír, ezért területe helyi védelemre javasolt.

4 ÜZEMI KARAKTER

MAJOR, GAZDASÁGI TERÜLETEK

Mezőgazdasági üzemi jellegű karakterbe lett sorolva a volt major teljes területe a régi eklektikus vörös téglás épületeivel. A gyeppel borított domboldal tetején a gerincen megjelenő egymástól jelentős távolságokra elszórt szabálytalan beépítésű földszintes állattartó és emeletes magtárak, cselédlakás épületei településképi szempontból is jelentősek. A tégla architektúrás keskeny hosszú, oromfalas, szimmetrikus nyeregtetős, cseréppel fedett gazdasági épületek a kézműves kultúra hagyományait őrzik, védelmük indokolt lenne.
Ezen a területen található a kápona és a harangláb is.

5 ZÁRTKERTI KARAKTER

SZŐLŐHEGY

A község zártkertje a nyugati dombokkal övezett határon található Csete hegy. Több utcás illetve elágazó utcás szerkezetű kitérős földúton közelíthető meg a községből és Nagykapornak felől. A kevés megmaradt présház között még találunk régi építésű hagyományos építőanyagból épült pincéket. A község zártkertjére jellemző a Zala megyében kialakult birtokszerkezet. Az út mellett áll a pince (présház), körülötte gondozott füves, gyakran parkosított pihenő terület gyümölcsfákkal, mögötte a szőlő, amögött szántó, esetleg gyümölcsös. A terület eredetileg szőlőterület volt, ez alakult át művelésváltással és felhagyással a mai átmeneti területté, zártkertté, mezőgazdasági területté vagy maradt szőlőterület. Jelentős a szántóterületek térhódítása a művelésváltással. A nyugati lejtő alján alakult víztározó fellendítheti a zártkert üdülési, hobbikert célú felhasználását. A területet gyepes-fás területek szegélyezik, a tározó medencéje gazdag nádasnak, nedves gyepes területeknek ad helyet. A kisvízfolyások szabályozása révén jött létre.

6 KÜLTERÜLETI KARAKTER

ERDŐ, SZÁNTÓ, GYEP, VIZES ÉLŐHELY

A község külterületi részei a művelési ágaknak megfelelően műveltek. Az észak-keleti és keleti oldalon - település zöld tüdeje – a volt Apátsági erdő, (ma Állami erdő) és délre a Felső erdő tömbjei határolják körül a település belterületét. A nyugati dombvidéki zártkert illetve erdővel fedett területekkel szemben találjuk a gyep és szántó területeket. A feltáruló látvány az évszakoknak megfelelően mutatja meg a külterületek változatos települési képét.

A szántó területek faluhoz csatlakozó enyhébb lejtésű nyugati és keleti területrészen találunk. Nagy kiterjedésű a gyeppel fedett terület a legeltető juhászat számára a falu észak-keleti részén, valamint a patak mentén. A patak völgyben a gyepterületeken kívül lápréteket is találunk. A Petőfi Sándor utcán egy oldali, a Kossuth Lajos utcán kétoldali árok vezeti le a Padári patak és a csapadék vizeit.

5

TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

A település mai arculata egységes képet mutat. A környező táj alapvetően nem változott az évek során, tájsebek nem alakultak ki. A településközpont a fejlesztésekkel egyre szépül, a lakóházak és telkek rendezett képet mutatnak. Falusias jellegéből adódóan a zöldfelület mindenütt jelentős. Az épületek kezdenek megújulni, az átépítések igényes faluképet eredményeznek. A burkolt utcákat részben fásítás szegélyezi, a közterületek szépen parkosítottak. Az utcaképek jól tükrözik a fejlődést.

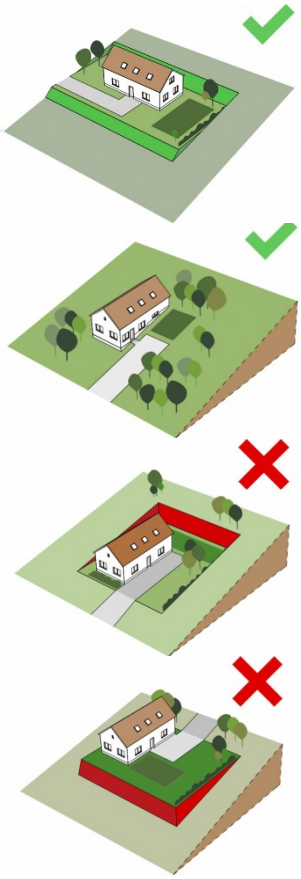
ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Az építészeti útmutatóban az építészeti illeszkedést biztosító javaslatok vannak összegyűjtve, a településképi, arculati követelmények meghatározásához.

TEREPALAKÍTÁS

Karakterek 1 – 4 – 5 – 6

Az épületek elhelyezésénél törekedni kell a meglévő terepadottságok mérsékelt megváltoztatására. A dombos, lejtős területeknél kerülni kell a bevágásokat, az épületek terepalakítással való megemelését, törekedni kell a domb és lejtő felőli megjelenés azonos elérésére, valamint a terep lejtését figyelembe vevő épület-elhelyezésre. Az épület arányosan kövesse a terepet.

A rossz példáknál a terepadottságokat nem vették figyelembe. Az első esetben bevágásba, a második esetben pedig feltöltésre helyezi az épületet a szomszéd beépítés és terep figyelmen kívül hagyásával. Nem elfogadható az épület földbevájása és feltöltéssel a teljes kiemelése, ez a községre nem jellemző.

A meredek terepen a részleges bevágás alkalmazása elfogadható jó megoldás. A rézsűk állékonyságának megtartásához jó megoldás a növénykiültetésre alkalmas rézsűkövek használata, mely az amúgy is szűk utcák zöld növényzetét emeli.

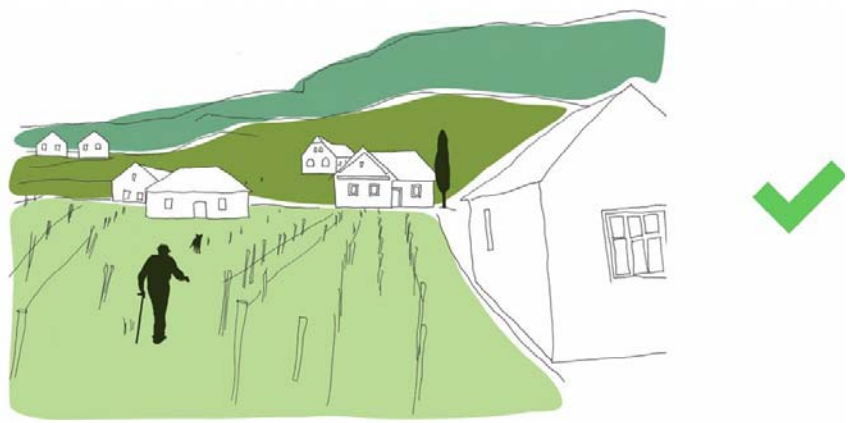
A részleges bevágással kitermelt földdel a telek feltölthető egyenesre, kevesebb a földmunka, jobbá válik az épület környezete. Nem javasolt az épület utcafronti alápincézése sem, csak ott ahol az elbontott épület is ilyen volt, és ott ahol az épület magassága a szomszédokhoz való illeszkedést így jobban követi.

Ha a domb, vagy hegy gerinceken nem jelennek meg épületek, ami a zártkertes szőlőhegyi beépítésnél előfordul, akkor az épületek a zöld, erdős környezetbe simuljanak bele, az emelkedő terepre illesztve, a beépítés típusának megfelelően laza, szétszórt vagy egymás mellé helyezett soros elrendezésben.

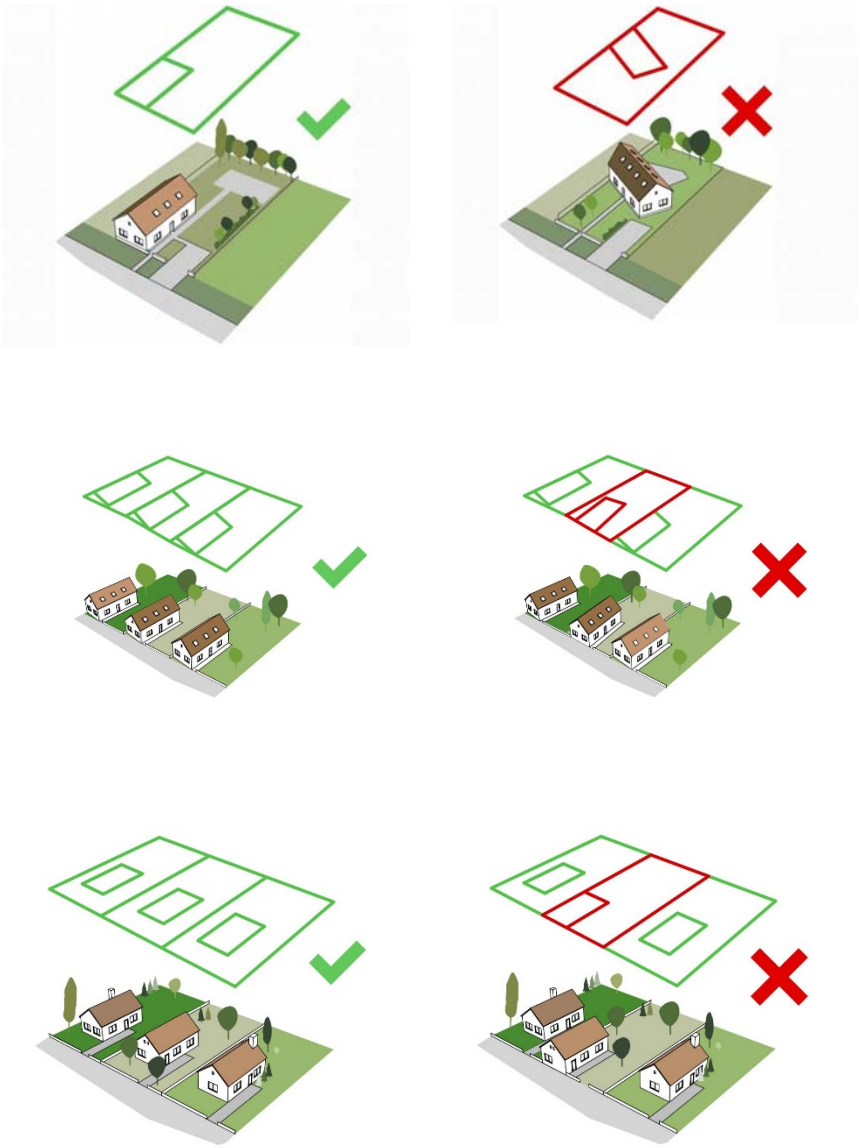

BEÉPÍTÉS, TÖMEG

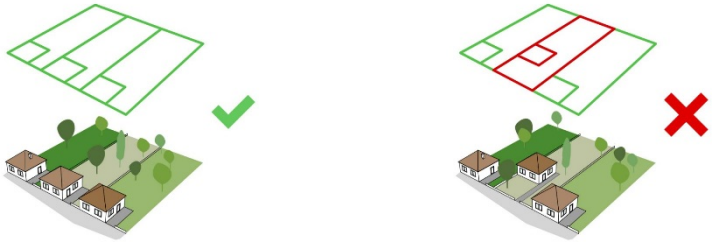
Karakterek 1 – 2 – 5

A település jellemzően oldalhatáron álló beépítésű, keskeny hosszú telkeken állnak a házak. Ezt a szerkezetet az esetleges fejlesztési területeken is ajánlott követni a terepadottságok figyelembe vételével. Új épületet a telken a szomszédos épületekkel összhangban kell elhelyezni, az egyes telkeken érvényes építési helyen belül, előkert kialakítása mellett. Ha az épület az oldalhatártól legfeljebb 60cm vagy 1 m-re kerül már biztosítjuk az oldalhatárok telken belüli megközelítését. Kerülni kell az utcafrontra szélesedő vagy négyzetes alaprajzú kockaszerű tömeget, a keskeny, hosszú épületforma, vagy a „T" forma ajánlott.

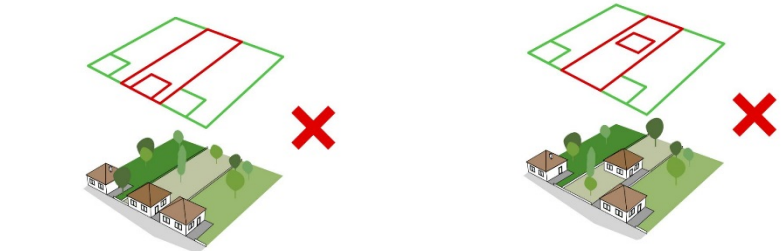
Az épületek a telken a szomszédos épületekkel ritmusban álljanak. Kerüljük a helyiségek benapozottsága érdekében a jó égtáj felé fordítást, ezt megfelelő alaprajzzal oldjuk meg. A garázs és egyéb bővítések a lakóépület mögé rendeződjenek, ne azzal szemben az oldalkertbe, vagy a lakóépület elé az előkertbe kerüljenek.

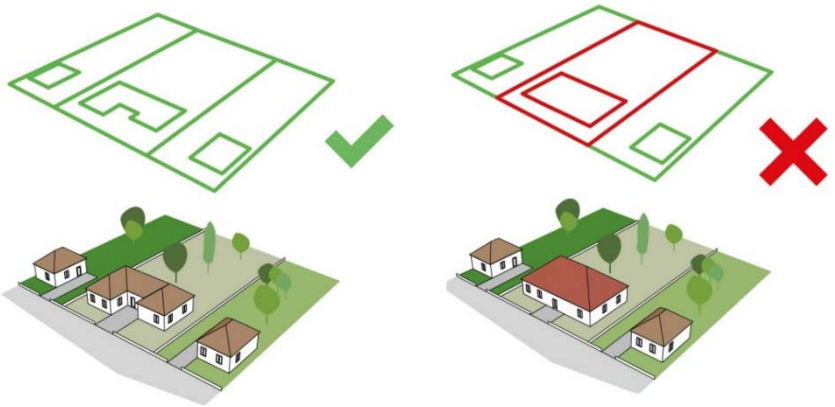

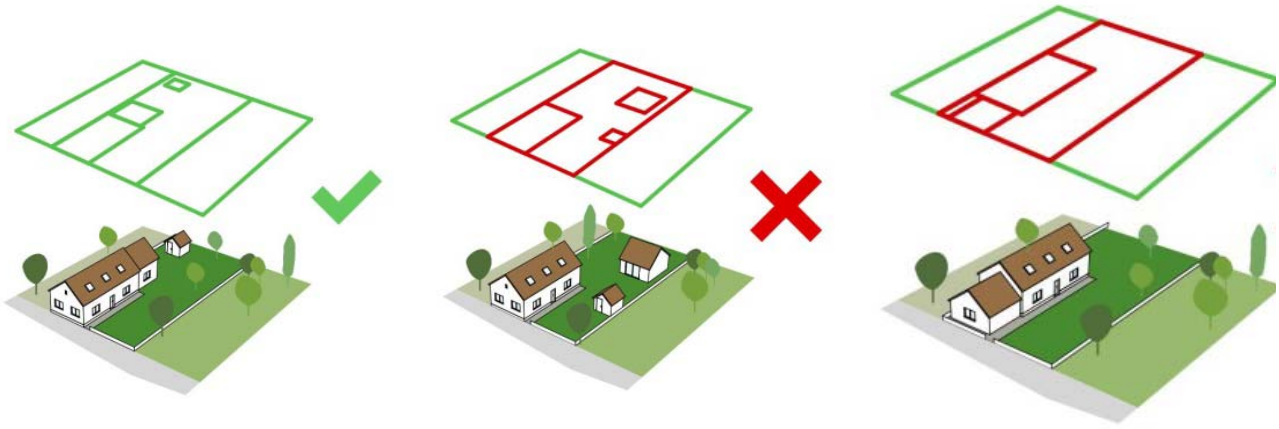
A bővítésnél a hátrahúzott merőleges - az utcai homlokzatnál keskenyebb - oldalszárny alkalmazása javasolt, így a tetőidom is kedvezően alakul. Oldalhatáron álló falon oromfalat ne emeljünk, és félnyereg tető se árnyékolja a szomszédot, az oldalhatárra kerülő melléképületek szimmetrikus nyeregtetővel legyenek fedve. Az utcában kialakult előkertek mélységét meg kell tartani.

A rövidebb és szélesebb telkeken a kialakult állapotnak megfelelő beépítés és tömeg megengedett. A kitűzött cél az utca felőli egységes homlokzati megjelenés elérése, a szomszédos épületekhez való alkalmazkodás. Üzemi karakterű területen a telepítés, a tömeg az alkalmazott technológiától függ de törekedni kell a környezetbe illesztésre.

ÉPÜLETEK MAGASSÁGA, TETŐ, TETŐFELÉPÍTMÉNYEK

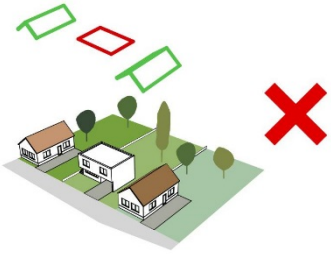
Karakterek 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6

Az épületek magasságánál is törekedni kell a szomszédos épületekhez való alkalmazkodásra, azokkal megegyező, az utcaképben egységes megjelenést eredményező megoldás a támogatott. A településre a meglévő majori épületeken kívül a földszintes alaprajz (esetleg tetőtér beépítéses) a jellemző. Pince csak földpince jelleggel az épületek hátsó frontján jelentkezik, de ez az épületek magasságát nem változtatja meg. Ezt követni érdemes a későbbi beépítéseknél is. A meglévő különböző tetők átépítésénél törekedni kell a fokozatosságra, az „arany középútra", kerülendő a túlzott eltérés, túlzott tördelés, kiugró magassági eltérés, a hajlásszögek változtatása különösen az utcafrontokon. A bántóan zavaró tetőfelépítményeket az épület utca felől nem látható homlokzatára, tetőfelületére érdemes tenni. Álló tetőablak nem jellemző a településen, ezért a tetősíkba illesztett ablak a javasolt.

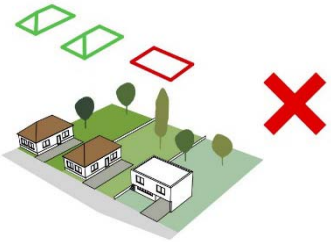
A szomszédos épületektől eltérő magasság és hajlásszög törést eredményez az utcaképben. Az utcai homlokzathoz nem csatlakozó épületrészeken a fő épülettömegnek alárendelt, a hátsókerthez kapcsolódó épületrészeken (pl. terasz), megengedett az alacsonyabb hajlásszög alkalmazása. Oldalhatáron a szomszéd felé a tetőforma a nyeregtető, kerüljük a tűzfalas félnyereg tetőt, mert árnyékoló, magas falat eredményez. Üzemi karakterű területen a magasság, a tető és tetőfelépítmények az alkalmazott technológia függvényei lehetnek, de törekedni kell az egységes megjelenésre.

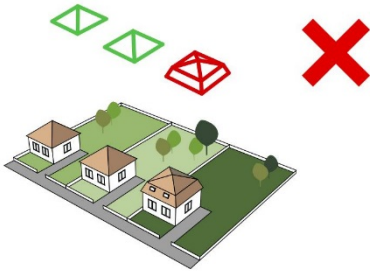

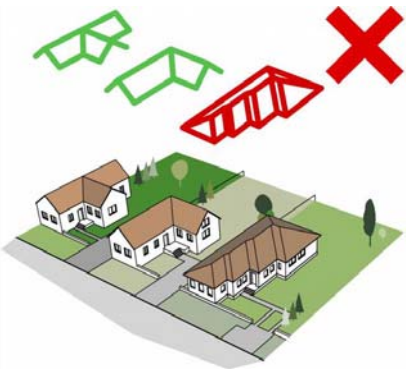

HOMLOKZATKÉPZÉS

Karakterek 1 – 2 – 4 – 5 – 6

A homlokzatképzésben a hagyományos vakolt felületeket kell alkalmazni. A vakolt homlokzatok között lehetnek finomabb, vagy erősebb textúrájúak, síkban tartott, vagy kiemelt, tagolt vakolatok.

A téglával, terméskővel való homlokzati kiemelések nem jellemzőek a településre, de alkalmazhatók, legyenek visszafogottak, az épület megjelenéséhez és környezetéhez illők. A községben a burkolt felületek csak a lábazatokra jellemzőek. Kerülendő a sokféleség anyagban, színben, formában egyaránt. Tetőfelületen csak cseréphatású (nem cseréphatásúra festett lemez) anyag használható, a közterületről láthatóan.

A hőszigetelésnél a külső homlokzat képzése természetes hatást keltsen, védett épületek esetén a vakolat díszek, ornamentikák visszaállítandók. Az ablakok, ajtók vakolathúzásos keretezése, kiemelése megengedett. Az ablakok ajtók függőleges téglalap alakúak legyenek. Tetőtér beépítésnél az utcai homlokzatból nem a teljes homlokzat szélességben, és féloldalasan kiugró erkélymegoldás nem javasolt, nem jellemző a településre.

A homlokzaton kerülendő a zsúfolt anyag és színhasználat. Utcai homlokzaton a garázsbejáratot kerüljük, inkább oldalkertre nyíljon, még előkert esetén is.

ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNEK

Az anyaghasználatban a természetes anyagokat kell előnyben részesíteni (fa, tégla, kő). Kerülendő a síkban tartott vakolt felületen a nagyon eltérő színekkel történő osztás, annak ellenére, hogy a homlokzatok ablaksávnyi vízszintes osztása jelenleg a sátortetős épületeknél hagyományosnak számít a településen. A homlokzat színek lehetőleg legyenek telítetlenek és világosak, javasolt a meleg földszínek alkalmazása (okker, bézs, téglavörös, barnás, tört fehér). Kerülendő a „világító neon színek", az élénk, rikító, sötét színek (piros, lila, kék stb.) alkalmazása.

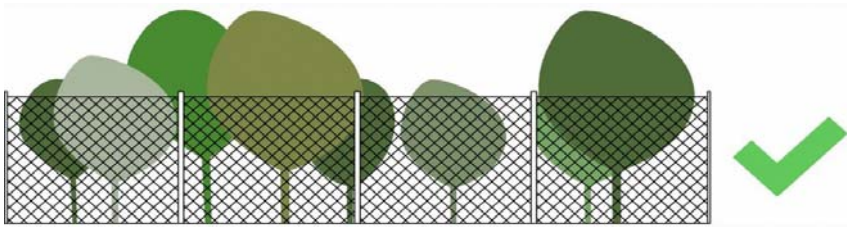

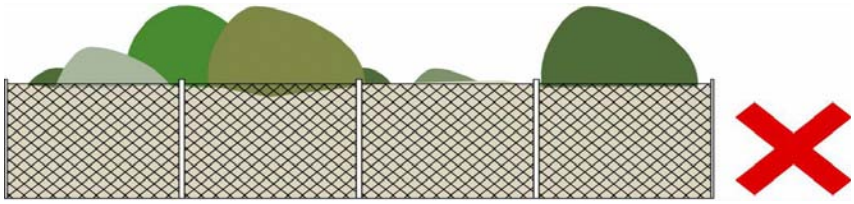
A hullám és eternit pala alkalmazása nem ajánlott, mint ahogy a tetők színében is alkalmazkodni kell a szomszédos és a meglévő épületekhez. Itt is a földszínek használata ajánlott. Anyaghasználatban és a színekben is kerülendő a sokféleség. A színnel való kiemelésnél legalább két árnyalattal sötétebb vagy világosabb szín alkalmazása ajánlott az alapszínhez képest a homlokzaton.

KERÍTÉSEK, KAPUK

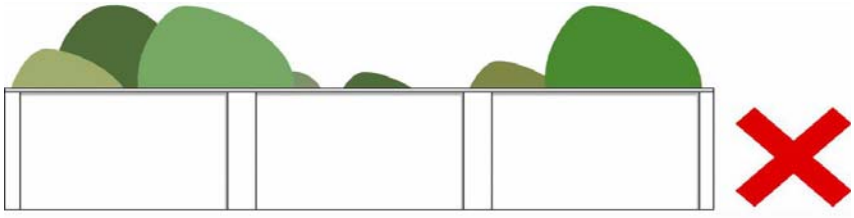
A községben a kerítések, utcavonalban azonos magasságúak és egy-két kivétellel áttörtek, ez az új kerítéseknél is alkalmazandó. Az anyaghasználatnál a természetes anyagok használatára kell törekedni. Kerülendő a teljesen tömör kerítés, nem jellemző a településre. Közterület felől a beton, hullámpala, fémlemez kerítést és a rikító festést kerülni kell, de a nádszövet, vagy egyéb táblás kerítés sem alkalmazható.

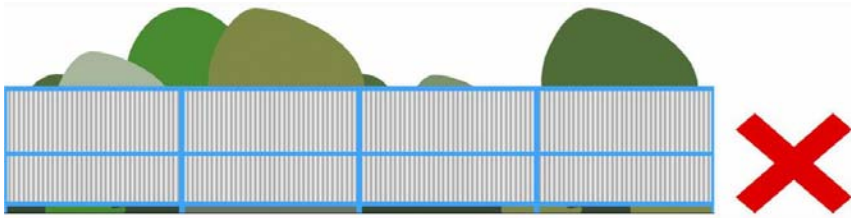
Törekedni kell arra, hogy a közterületek felőli kerítések, kapuk és bejáratok egységes képet mutassanak, azonos anyagból és színben készüljenek. A közterület felől a belátást, a zaj, a szennyezés csökkentésére élősövény ültetése ajánlott, ami szebb, igényesebb és időt állóbb.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK, AJTÓK, ABLAKOK, PINCÉK

Utcafronton kerülendő az erkély, különösképpen a tető alatt visszaugró, teljes homlokzaton átmenő alkalmazása és a tornác, nem jellemző a településre. Az ablakok, ajtók, zsalugáterek méretei, anyaga és színezése, formája legyen visszafogott, a környezetbe illő. Az ajtók, ablakok formájára a függőleges téglalap alakú a javasolt. A négyzetes ablakok felnyíló zsalus megoldásai szép homlokzatokat eredményezhetnek.

ZÖLDFELÜLETEK, KERTEK

A zöldfelületek fák, virágok, cserjék fűfélék telepítése őshonos növényekkel ajánlott. A falvakra jellemző, hogy a lakóházak környezete növényzettel jól fedett. A kertek gondozottak, nem túlzottan burkoltak, az előkertek virággal borítottak. Ezt a gyakorlatot továbbra is szorgalmazni kell, egységes utcafásítás és zöldfelületi rendszer kialakítására kell törekedni. Az utcafrontra telepített növényzet lehetőleg ne zavarja, akadályozza a közlekedést. Kerülni kell az előkert, vagy a közterület túlzott fásítását, ami eltakarja az utcai homlokzatokat. A telekhatárok mentén a fás szárú növények telepítésénél figyelemmel kell lenni azok lombkorona szélességére. Lehetőség szerint ne árnyékoljuk és növényzetünk se terjedjen át a szomszéd telkére.

A zöldfelületek hátteret biztosíthatnak az épületek számára, keretezhetik a közlekedőfelületeket. Minőségi kialakítás esetén önálló tényezővé növik ki magukat. Ebbéli szerepük erősítését szakemberek általi megtervezésük, karbantartásuk, folyamatos víz- és tápanyag-utánpótlásuk megszervezése biztosítja.

A gyalogosok, kerékpárosok védelme mellett a jól fenntartott zöldfelületek alkalmasak az előnytelen látványok takarására, hangsúlyok megváltoztatására, aránytalanságok kiküszöbölésére, emellett a települési klímára is jótékony hatást gyakorolnak.

A növénytelepítések során nem inváziós, őshonos fajok telepítése ajánlott. A természet- és tájvédelmi szempontból növénytelepítésre javasolt fajok listája megtalálható a NP honlapján https://www.bfnp.hu/hu/novenyjegyzek alatt. A kerülendő inváziós fajok jegyzéke az alábbi:

1143/2014. EU rendelet
az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprűcserje	Baccharis halimifolia
Kaliforniai tündérhínár	Cabomba caroliniana
Vízijácint	Eichhornia crassipes
Perzsa medvetalp	Heracleum persicum
Sosnowsky-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
Hévízi gázló	Hydrocotyle ranunculoides
Fodros átokhínár	Lagarosiphon major
Nagyvirágú tóalma	Ludwigia grandiflora
Sárgavirágú tóalma	Ludwigia peploides
Sárga lápbuzogány	Lysichiton americanus
Közönséges süllőhínár	Myriophyllum aquaticum
Keserű hamisüröm	Parthenium hysterophorus
Ördögfarok keserűfű	Persicaria perfoliata
Kudzu nyílgyökér	Pueraria montana var. lobata

Várhatóan 2017-ben az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
Vékonylevelű átokhínár	Elodea nuttallii
Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
Felemáslevelű süllőhínár	Myriophyllum heterophyllum
Kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
Óriásrebarbara	Gunnera tinctoria
Tollborzfű	Pennisetum setaceum
	Alternanthera philoxeroides
	Microstegium vimineum

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet
a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	Robinia pseudo-acacia
amerikai kőris	Fraxinus americana
bálványfa	Ailanthus altissima
keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
fekete fenyő	Pinus nigra
erdei fenyő	Pinus silvestris
gyalogakác	Amorpha fruticosa
kései meggy	Prunus serotina
zöld juhar	Acer negundo

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	Phytolacca americana
japánkeserűfű fajok	Fallopia spp.
kanadai aranyvessző	Solidago canadensis
magas aranyvessző	Solidago gigantea
parlagfű	Ambrosia artemisifolia
selyemkóró	Asclepias syriaca
süntök	Echinocystis lobata

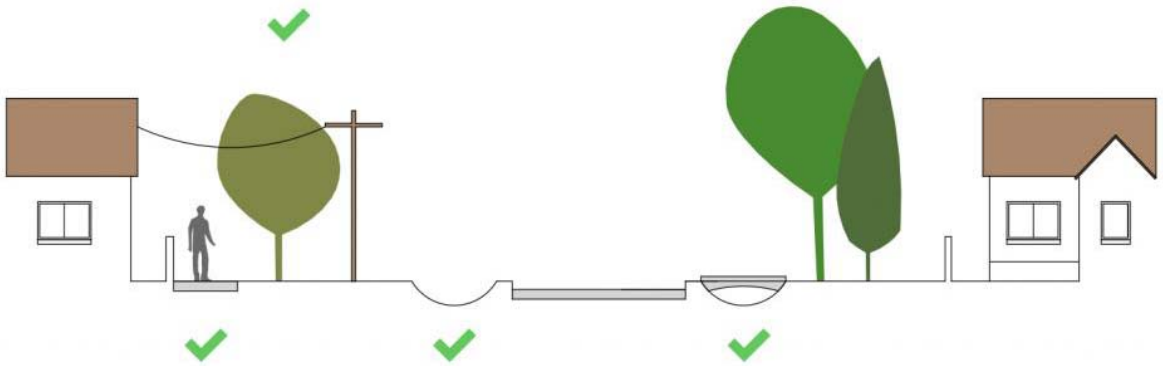
43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet
a növényvédelmi tevékenységről

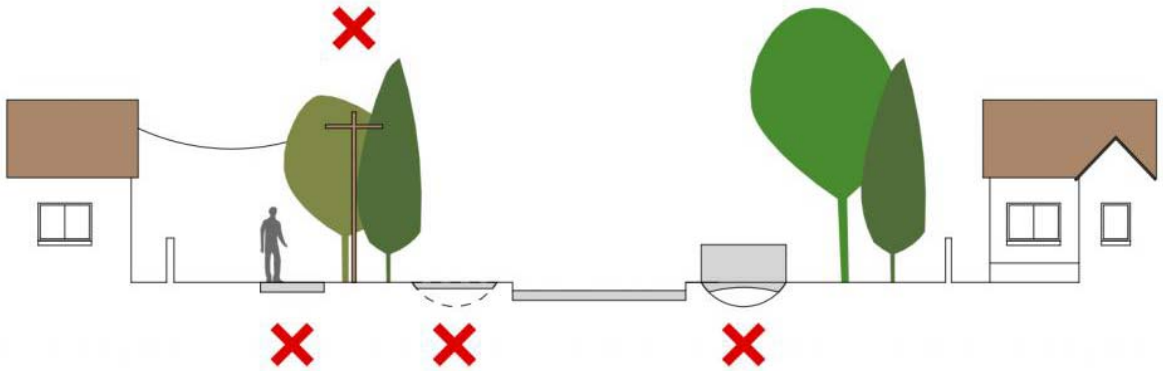
A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (Ambrosia artemisiifolia), keserű csucsor (Solanum dulcamara), selyemkóró (Asclepias syriaca), aranka fajok (Cuscuta spp.).

KÖZTERÜLETI ÚTMUTATÓ

KÖZTERÜLETEK, UTCÁK, TEREK

A közterületek mérete, minősége, kiépítettsége nagyban befolyásolja a község települési arculatát. Az utcák járdával nem mindenütt vannak ellátva, de ez a forgalmi viszonyokat tekintve nem okoz problémát. A fő közlekedési utak mentén a nyílt árkok és zöldsávok rendezettek, az útfásításnál összefüggő fasorok néhol vannak, de hiányosak, pótlásuk honos fákkal javasolt. A közparkok, közterek tervszerűen vannak kiépítve és gondozva, egységes, szép látványt nyújtanak. Kisebb terhelésű utaknál tartóssági, fenntarthatósági, esztétikai szempontok miatt előnyösebb vízáteresztő kiselemes térburkolat alkalmazása, mint az aszfalt burkolatoké. A fák védelme miatt javasolt minden lehetséges helyzetben a légvezetékek föld alá helyezése is.

REKLÁMCÉLÚ, INFORMÁCIÓS ÉS HIRDETŐ BERENDEZÉSEK

Óriásplakát (12 m2) kihelyezése – beruházás támogatásának tényét tartalmazó hirdető tábla kivételével – tilos a község területén. A közterületen nem javasolt a 4 m2, lakóterületen az 1 m2 plakátnál nagyobb felületű hirdető berendezés kihelyezése. Információs és hirdető berendezés lehetőleg fa anyagú legyen, színében illeszkedjen a meglévő kisarchitektúra (padok, szobrok, játszótéri játékok, autóbusz megállók, szemetesek) elemeihez. Magáncélú hirdető berendezések a közterület fölé ne nyúljanak.

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

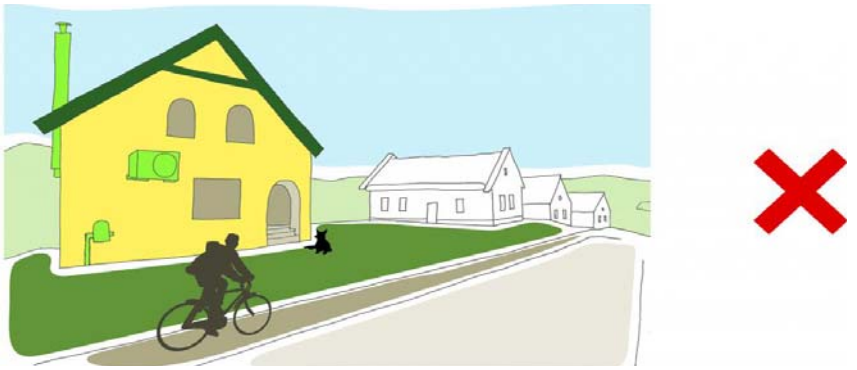
A bel- és külterületen a villamos energia ellátás hálózat építményei föld feletti vezetésűek, mely erősen rontja a településképet. Különösen zavaróak az elektromos hálózatelosztó tornyok, oszloptrafók, amelyek az utak mellett állva minden településképbe belógnak. Kerülendő az utca két oldalán sűrűsödő oszloperdő. Törekedni kell arra, hogy az új villamos energia elosztási, közvilágítási vezetékek és a hírközlési hálózatok vezetékei a meglévő oszlopsorra, vagy közös tartóoszlopra kerüljenek. A közös oszlopsoros megoldás akadályoztatása esetén a föld alatti elhelyezéssel kell számolni.

Vezeték nélküli elektronikus hírközlés építményei a belterülettől és beépítésre szánt területtől legalább 100 m távolságra kerüljenek. Vezeték nélküli elektronikus hírközlés építményei számára nem alkalmas a belterület. Új antenna csak multifunkcionális kialakítással telepíthető (vadles, kilátó, víztorony).

JÓ PÉLDÁK

A község külterületi tájképe alapvetően nem változott. A főút felől érkezve a település mai arculata a belterületen is egységes képet mutat. A településközpont környéke a közpark és intézményfejlesztésekkel egyre szépül, a lakóházak és telkek rendezett képet mutatnak. A község épületei szépen beleilleszkednek a tájba, nincsenek kirívóan nagy épületek, a homlokzatok színezések visszafogottak, az épülettömegek egy-két kivételtől eltekintve arányosak. Jellemző a természetes anyagok használata, a lakókertekben igényes térburkolatok, a terepadottságokhoz és a szomszédokhoz való illeszkedés látható. Az épületek növényi háttere gazdag, az előkertek virágokkal, cserjékkel vannak beültetve. A közterületi építményeknél is a természetes anyagok dominálnak (utcatáblák, hirdető berendezések, padok, játszótér).

A jó példák, ha nem is mind a községben található épületekről, épületrészletekről készültek, talán ötletet, iránymutatást adnak arra, hogyan tehetnénk szebbé, élhetőbbé épített és természeti környezetünket.

ÉPÜLETEK

ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK

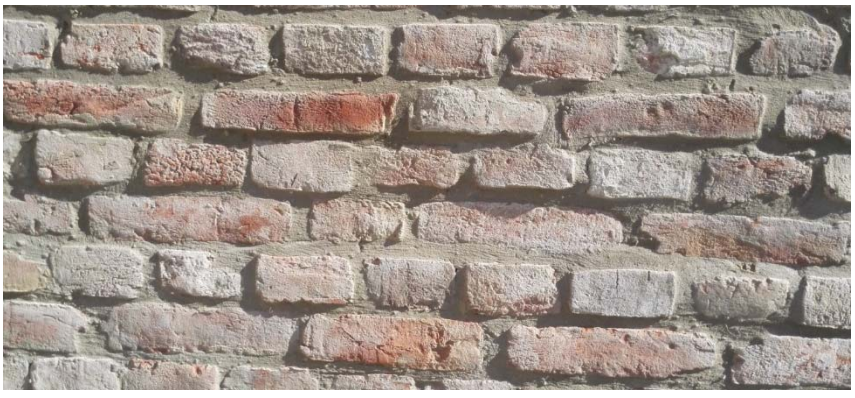

65

KERÍTÉSEK, BURKOLATOK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMFELÜLETEK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

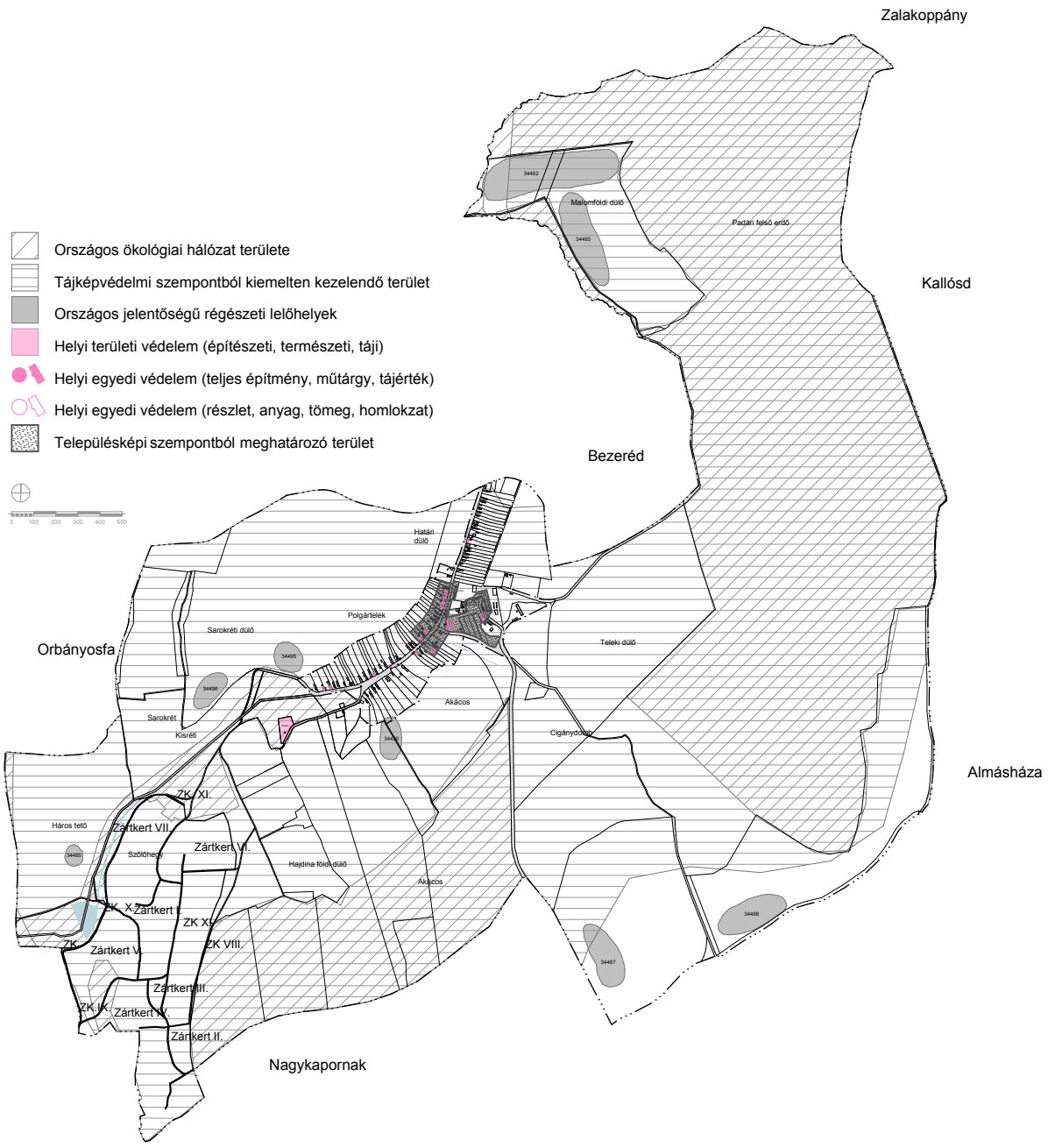

IMPRESSZUM

PADÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
Honlap cím: www.nagykapornak.eu
E-mail cím: korjegyzoseg@nagykapornak.eu
Postai cím: 8935 Padár, Kossuth Lajos u. 1.
Telefon: 92/367-022
Polgármester: Németh Imre
Polgármester e-mail címe:
Főépítész: Berczeli Emília
Főépítész e-mail címe: berczemi@gmail.com
SZERKESZTETTE: Török Borbála, Berczeli Emília
SZÖVEG: Török Borbála, Horváth Imola, Lancsák Lajos, Tokai Zita
FOTÓ: Berczeli Emília, Török Borbála
GRAFIKAI TERVEZÉS: Horváth Imola, Török Borbála
Padár 2017.

A jelen tervdokumentáció a szellemi alkotásokra vonatkozó 1999. évi LXXVI. törvény védelme alatt áll.

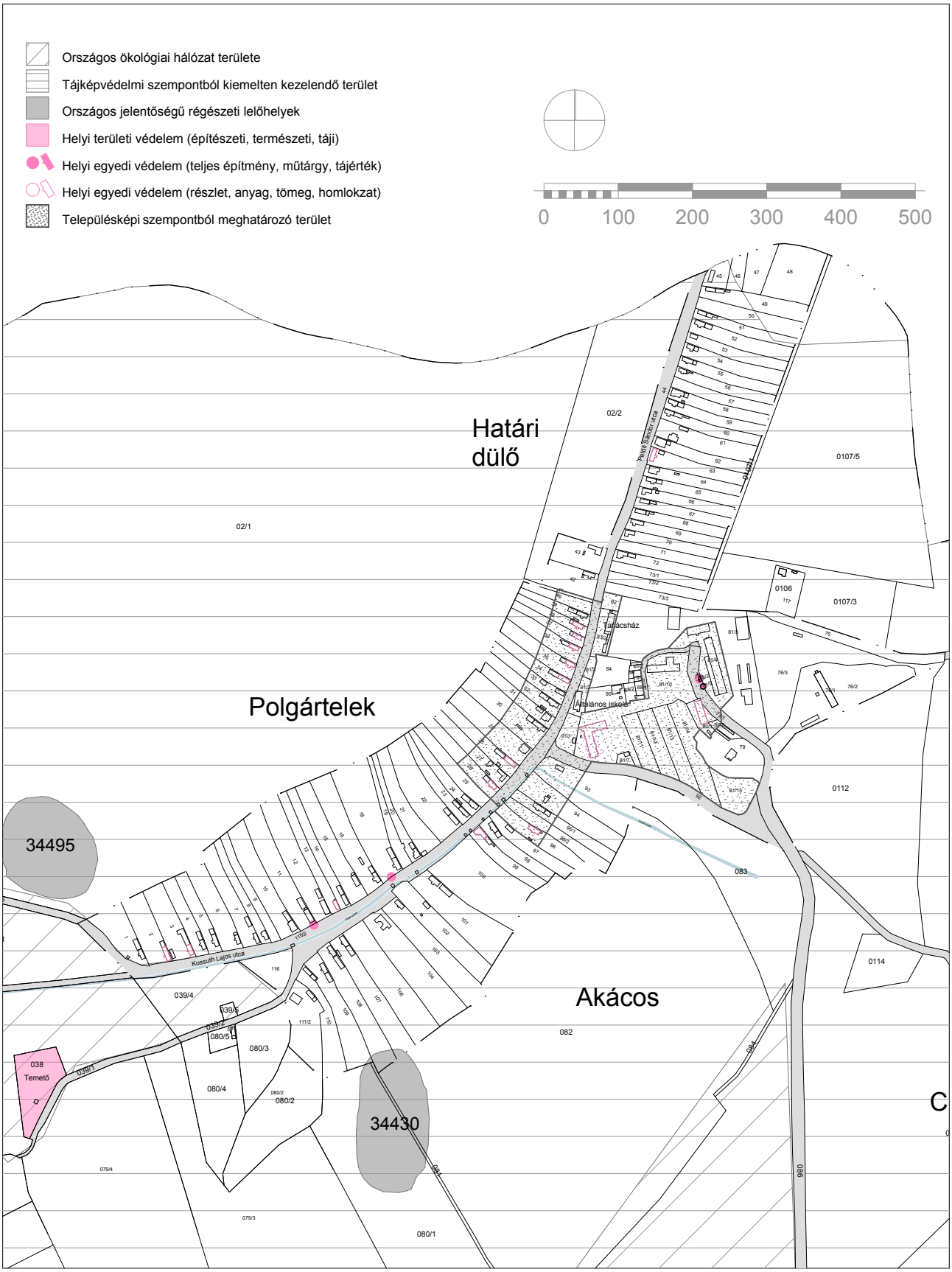
melléklet a / 2017. ( ) számú önkormányzati rendelethez

PADÁR

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK KÖZIGAZGATÁSI HATÁRON BELÜL

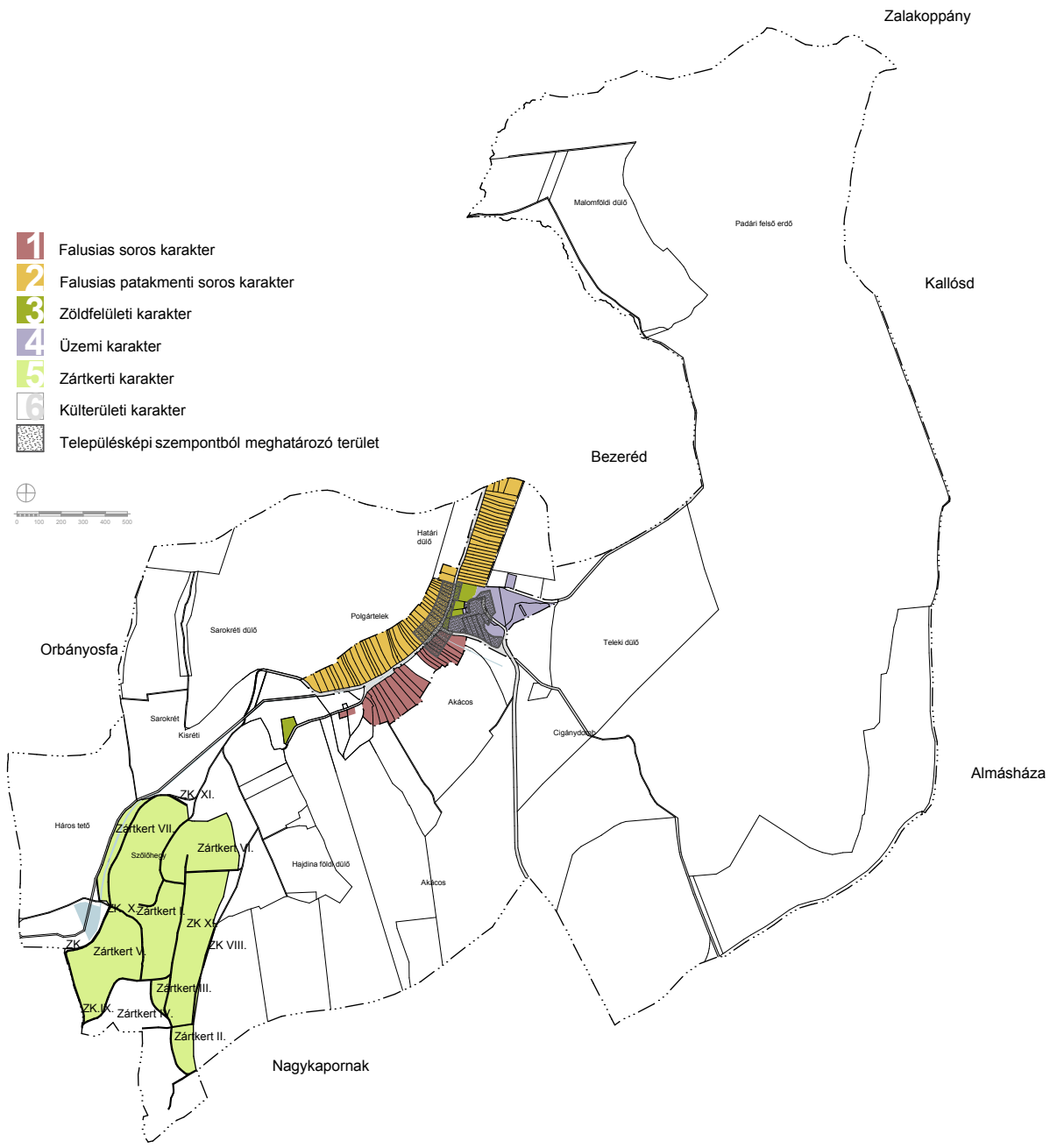
melléklet a / 2017. ( ) számú önkormányzati rendelethez

PADÁR

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK BELTERÜLETEN

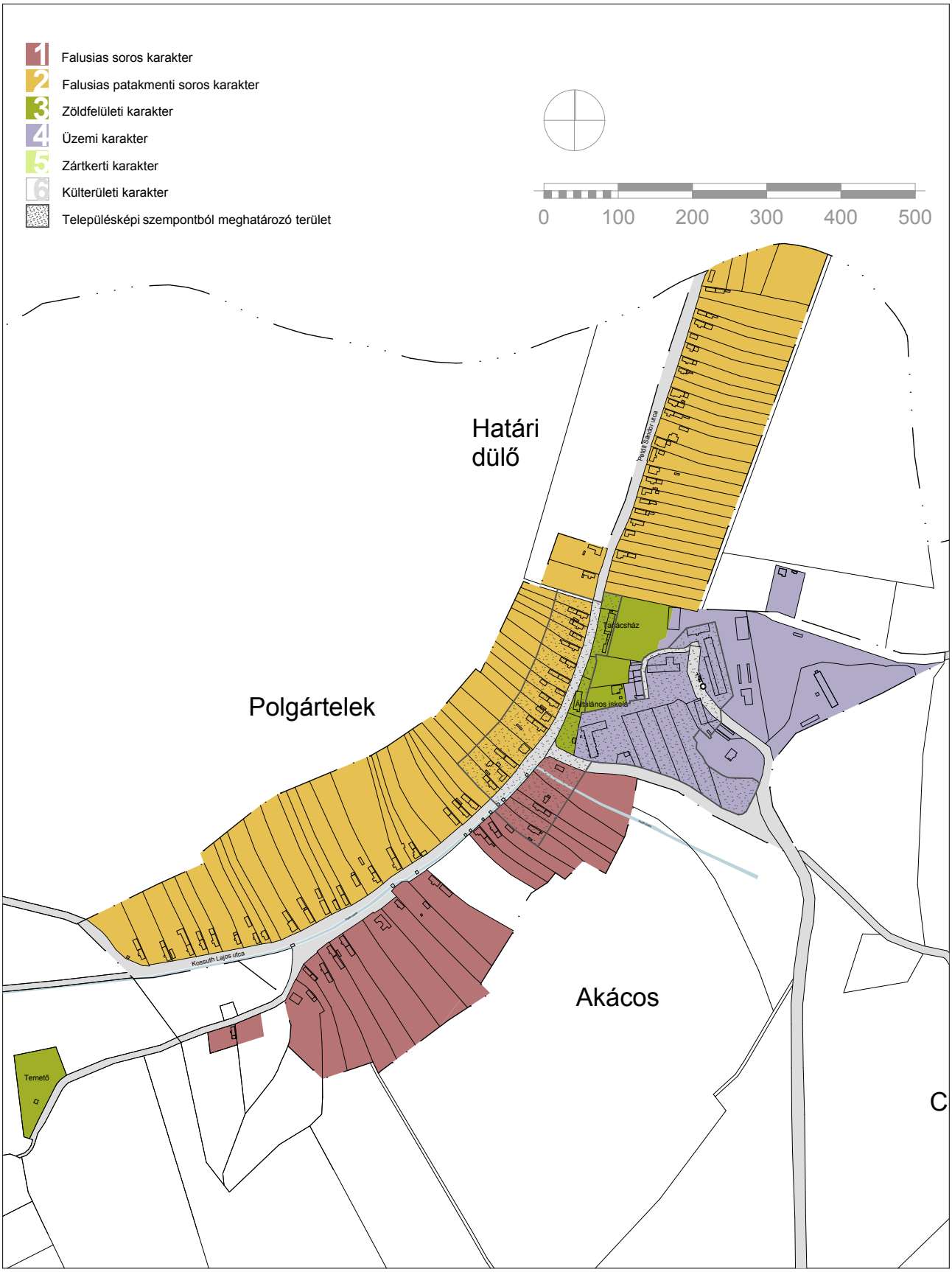
melléklet a / 2017. ( ) számú önkormányzati rendelethez

PADÁR

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK KÖZIGAZGATÁSI HATÁRON BELÜL

melléklet a / 2017. ( ) számú önkormányzati rendelethez

PADÁR

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK BELTERÜLETEN